

قانون امور گمرکي
مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲
با اصلاحات و الحاقات بعدي

بخش اول - تعاریف، سازمان و کلیات

فصل اول - تعاریف

ماده ۱ - مفاهیم اصطلاحات گمرکي به کار برده شده در این قانون، طبق تعریفی است که از طرف شورای همکاری گمرکي به صورت مجموعه برای کشورهای عضو منتشر شده و یا می شود مگر این که در بندهای ذیل یا در سایر مواد این قانون از آن تعریف دیگری به عمل آمده باشد:

الف - اظهار کالا: بیانیه ای کتبی یا شفاهی است که بر اساس مقررات این قانون اظهارکننده، رویه گمرکي مورد نظر خود را درباره کالا مشخص می کند و اطلاعات مورد نیاز برای اجرای مقررات گمرکي را ارائه می دهد.

ب - اظهارکننده: صاحب کالا یا نماینده قانونی او است که کالا را برابر مقررات این قانون به گمرک اظهار می کند. در اظهار الکترونیکی صاحب کالا یا نماینده قانونی وی به استناد گواهی رقومی (دیجیتالی) تأیید شده از مراکز مجاز صدور گواهی مذکور به عنوان صاحب کالا یا نماینده قانونی اظهارکننده شناخته می شود.

پ - اظهارنامه اجمالی: سندی است که به موجب آن شرکت حمل و نقل، فهرست کلی محمولاتی که باید تخلیه و یا بارگیری شود را هنگام ورود و یا خروج وسیله نقلیه از کشور اعلام می نماید.

ت - اماکن گمرکي: انبارها، باراندازها، اسکله ها، فرودگاهها، ایستگاههای راه آهن، محوطه ها و هر محل یا مکانی است که تحت نظارت گمرک است و برای انباشتن و نگهداری کالاها به منظور انجام تشریفات گمرکي استفاده می شود. این اماکن می تواند انبارهای گمرکي، انبارهای اختصاصی و سردخانه های عمومی باشد.

ث - ترخیص: خروج کالا از اماکن گمرکي پس از انجام تشریفات گمرکي مربوط است.

ج - ترخیصیه: سندی است که به موجب آن شرکت حمل و نقل (کریر و فورواردر) پس از احراز هویت، بلامانع بودن انجام تشریفات گمرکي توسط گیرنده کالا را به گمرک اعلام می نماید.

چ - تشریفات گمرکي: کلیه عملیاتی است که در اجرای مقررات گمرکي انجام می شود.

ح (اصلاحی ۱۱/۰۲/۱۴۰۱) - تضمین: وجه نقد، ضمانتنامه بانکی، ضمانتنامه صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق ضمانت صادرات و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری با رعایت اعتبار سنجی و رتبه بندی اعتباری و بیمه نامه معتبری است که برای اجرای الزامات مندرج در مقررات گمرکي نزد گمرک سپرده می شود.

خ - تعهد: قبول الزام کتبی یا الکترونیکی که شخص را در برابر گمرک برای انجام یا عدم انجام عملی ملزم می کند.

د - حقوق ورودی: حقوق گمرکي معادل چهار درصد (۴٪) ارزش گمرکي کالا به اضافه سود بازرگانی که توسط هیأت وزیران تعیین می گردد به علاوه وجوهی که به موجب قانون، گمرک مسؤول وصول آن است و به واردات قطعی کالا تعلق می گیرد ولی شامل هزینه های انجام خدمات نمی شود.

ذ - حمل یکسره: ورود کالا به اماکن گمرکي و خروج کالا از اماکن مذکور بدون تخلیه و تحویل در این اماکن با رعایت مقررات این قانون است.

ر - روز اظهار: زمانی که اظهارنامه امضاء شده به ضمیمه اسناد مربوطه توسط اظهارکننده به صورت دستی یا رایانه ای به گمرک ارائه می شود و شماره دفتر ثبت اظهارنامه به آن اختصاص می یابد.

ز - سازمان جهانی گمرک (شورای همکاری گمرکي): سازمان بین المللی بین الدولی که بر اساس کنوانسیون مورخ ۲۴/۹/۱۳۲۹ هجری شمسی مطابق با ۱۵ دسامبر ۱۹۵۰ میلادی ایجاد گردیده است و کشور ایران در اسفندماه سال ۱۳۳۷ هجری شمسی به آن پیوسته است.

ژ - سامانه (سیستم) هماهنگ شده: توصیف و کدگذاری کالا بر اساس کنوانسیون بین المللی سامانه هماهنگ شده توصیف و نشانه گذاری (کدگذاری) کالا مورخ ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ میلادی که به تصویب شورای همکاری گمرکي رسیده و جمهوری اسلامی ایران بر اساس ماده واحده قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون یاد شده مصوب ۲۰/۶/۱۳۷۳ هجری شمسی، به آن پیوسته است.

س - شرکت حمل و نقل بین المللی: شخص حقوقی که به موجب مقررات قانونی، مجاز به انجام عملیات حمل و نقل بین المللی است.

ش - صاحب کالای تجاری: شخصی است که نسخ اصلی اسناد خرید و حمل به نام او صادر شده (و در مورد کالای خریداری شده با تعهد سامانه بانکی، آن اسناد از طرف بانک مهر شده) و ترخیصیه نیز به نام او باشد یا اسناد مزبور به نام وی ظرنویسی و صحت امضاء واگذارنده از طرف مقام صلاحیتدار گواهی شده باشد.

ص - قلمرو گمرکي: آن قسمت از قلمرو کشور است که در آن قانون امور گمرکي اعمال مي شود.

ض - کالاي تجاري: کالايي که به تشخیص گمرک ايران براي فروش صادر يا وارد مي گردد اعم از اين که به همان شکل يا پس از انجام عمليات اعم از توليدي، تفکیک و بسته بندي به فروش برسد.

ط - کالاي داخلي: کالايي که در قلمرو گمرکي کشور توليد يا ساخته شده يا کالاي خارجي است که ورود قطعي شده است.

ظ - کالاي گمرک نشده: کالايي که تحت نظارت و کنترل گمرک است ولي تشریفات گمرکي آن به طور کامل انجام نشده است.

ع - کالاي مجاز: کالايي که صدور يا ورود آن با رعايت ضوابط نیاز به کسب مجوز ندارد.

غ - کالاي مجاز مشروط: کالايي که صدور يا ورود آن نیاز به کسب موافقت قبلي يك يا چند سازمان دولتي دارد.

ف - کالاي ممنوع: کالايي که صدور يا ورود آن بنا به مصالح ملي يا شرع مقدس اسلام به موجب قانون ممنوع است.

ق - کنترلهاي گمرکي: اقداماتي که توسط گمرک به منظور حصول اطمینان از رعايت مقررات گمرکي انجام مي شود.

ک - مرجع تحويل گیرنده: شخص حقوقي که به موجب قانون يا قراردادهاي متکي به قانون مسؤوليت تحويل و نگهداري کالاهاي مربوط به عموم اشخاص را که تشریفات گمرکي آن انجام نشده است در اماکن گمرکي بر عهده دارد. اين اصطلاح شامل سازمان جمع آوري و فروش اموال تملیكي نیست.

گ - مقررات گمرکي: قوانين و مقررات اعم از آيين نامه هاي اجرائي، دستورالعملها و بخشنامه هايي که نظارت يا اجراي آن به گمرک واگذار گردیده است.

ل - هزینه هاي انجام خدمات: وجوهي که در قبال انجام خدماتي از قبیل هزینه اشعه ایکس (ایکس ري)، مهر و موم، پلمب، باربري، انبارداري در اماکن گمرکي، آزمایش و تعرفه بندي، مراقبت، بدرقه، توزین کالا و خدمات فوق العاده دریافت مي شود و شرایط، ضوابط و مصادیق آن متناسب با خدمات انجام شده تعیین مي گردد.

فصل دوم - اهداف، وظایف و سازمان گمرک جمهوري اسلامي ايران

ماده ۲ - گمرک جمهوري اسلامي ايران سازماني دولتي تابع وزارت امور اقتصادي و دارايي است که به عنوان مرزبان اقتصادي کشور نقش محوري و هماهنگ کننده را در مبادي ورودي و خروجي کشور دارد و مسؤول اعمال حاکمیت دولت در اجراي قانون امور گمرکي و ساير قوانين و مقررات مربوط به صادرات و واردات و عبور (ترانزیت) کالا و وصول حقوق ورودي و عوارض گمرکي و مالیاتهاي مربوطه و الزامات فني و تسهیل تجارت است.

گمرک جمهوري اسلامي ايران براي انجام وظایف قانوني خود، سطوح واحدهاي اجرائي مورد نیاز را بدون رعايت ضوابط و تقسیمات کشوري و ماده (۳۰) قانون مدیریت خدمات کشوري، متناسب با حجم و نوع فعالیتها تعیین مي نماید. تشکیلات گمرک و واحدهاي اجرائي متناسب با وظایف و مأموریتهاي محوله توسط گمرک جمهوري اسلامي ايران تهیه مي شود و پس از تأیید وزیر امور اقتصادي و دارايي به تصویب هیأت وزیران مي رسد. گمرک جمهوري اسلامي ايران شامل ستاد مرکزي گمرک ايران و گمرکهاي اجرائي است.

ماده ۳ - وظایف و اختیارات گمرک ايران به شرح ذیل است:

الف - اعمال سیاستهاي دولت در زمینه صادرات و واردات و عبور کالا

ب - تشخیص و وصول حقوق ورودي و ساير وجوه قابل وصول قانوني توسط گمرک ايران

پ - انجام تشریفات قانوني ترخیص و تحويل کالا به صاحب يا نماینده قانوني وي و بررسی اسناد ترخیص به منظور احراز صحت شرایط ترخیص و وصول کسر دریافتي يا استرداد اضافه دریافتي

ت - کنترل و نظارت بر امر عبور کالا از قلمرو کشور

ث - اجراي قوانين و مقررات مرتبط با بازارچه هاي مرزي، مرز نشینان و پيله وران

ج - اعمال مقررات گمرکي درباره معافيتها و ممنوعيتها در بخشهاي صادرات قطعي، صادرات موقت، واردات قطعي، واردات موقت، کران بري (کابوتاژ)، عبور داخلي کالا، انتقالي، معاملات پایاپاي مرزي، فروشگاههاي آزاد، بسته ها و پیکهاي سياسي و پست بین الملل

چ - اجراي قوانين و مقررات مربوط به تخلفات و قاچاق گمرکي، کالاهاي متروکه و ضبطي

ح - پیش بيني و فراهم نمودن زیرساختهاي مورد نیاز براي اجراء و استقرار سامانه ها، رویه ها و روشهاي نوین همچون پنجره واحد در فعالیتهاي گمرکي

خ - جمع آوري، تجزیه و تحلیل و انتشار آمار میزان واردات و صادرات کالا

د - بررسی و شناخت موانع نظام گمرکي و برنامه ریزی در جهت رفع آنها

ذ - اظهار نظر درباره پیش نویس طرحها، لوایح، تصویبنامه هاي مرتبط با امور گمرکي

ر - اتخاذ روشهاي مناسب جهت هدایت و راهبري دعاوي حقوقي و قضائي در رابطه با امور گمرکي

ز - آموزش کارکنان و نظارت و انجام بازرسي اعمال و رفتار کارکنان گمرک، کشف تخلف و تقصیرات اداري آنان

ژ - بازرسي از واحدهاي اجرائي گمرکي و نظارت بر عملکرد آنها و ساماندهي کمي و کيفي مبادي ورودي و خروجي

س - رسیدگی و حل اختلافات ناشي از اجرائي قانون و مقررات گمرکي في ما بین گمرک و صاحب کالا برابر قوانین و مقررات مربوطه

ش - گسترش ارتباطات بین المللي، انعقاد تفاهمنامه و موافقتنامه هاي گمرکي دو یا چند جانبه، عضویت و تعامل فعال با سازمانهاي بین المللي و گمرکي با رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسي و قوانین مربوطه

ص - رعایت توصیه هاي سازمان جهاني گمرک، قراردادهاي بازرگاني و توافقنامه هاي منعقدۀ یا پایاپاي در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه

ض - رعایت مفاد قانون اجرائي سياستهاي کلي اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسي به منظور واگذاری امور غير حاکميتي گمرکي به بخشهاي خصوصي و تعاوني

ط - استفاده از فناوريهاي نوین و تجهيز اماکن گمرکي به ابزارهاي پیشرفته جهت افزایش کارايي و بهبود انجام تشریفات گمرکي

ظ - تمهیدات لازم برای تسهیل امور تجاري، تشویق صادرات و گسترش عبور کالا

ع - تسهیل فرآیندهاي گمرکي با هدف توسعه گردشگري

غ - انجام سایر وظایف گمرکي به موجب این قانون و یا سایر قوانین و مقررات

ماده ۴ -

الف - رئیس کل گمرک ایران از سوي وزير امور اقتصادي و دارايي منصوب مي شود و به عنوان بالاترين مقام اجرائي گمرک در چهارچوب قوانین و مقررات قانوني مربوطه، اداره امور گمرک، پیشنهاد تشکیلات و بودجه، استخدام، عزل و نصب کارمندان، نقل و انتقال آنان از واحدي به واحد دیگر، نمایندگی گمرک در کلیه مراجع قانوني و حقوقي باحق توکیل به غیر و ارجاع به داوري در موارد لزوم و اعمال نظارت بر حسن اجرائي وظایف محوله به گمرک را زیر نظر وزير امور اقتصادي و دارايي بر عهده دارد. همچنین وي همتراز مقامهاي موضوع بند (د) ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوري است.

ب - معاونان گمرک بنا به پیشنهاد رئیس کل گمرک ایران و تأیید وزير امور اقتصادي و دارايي با حکم رئیس کل گمرک ایران منصوب مي شوند.

پ - کارکنان گمرک از نظر مقررات استخدامي مشمول قانون مدیریت خدمات کشوري و اصلاحات بعدي آن مي باشند و با عنایت به ویژگیهاي خاص و اهمیت و مسؤوليتهاي مشاغل گمرک و تأثیر آن بر وصول درآمدها، از امتیاز جداول حق شغل موضوع ماده (۶۵) قانون مذکور با ضریب (۲/۱) برخوردارند. گمرک مي تواند براي تأمین نیروي انساني واحدهاي اجرائي نسبت به جا به جايي نیروهاي انساني با توجه به مدارک تحصيلي و تجارب و تخصص آنان براي تصدي پستهاي سازمانی اقدام نماید.

بار مالي اضافي ناشي از اجرائي این قانون از محل درآمدهاي حاصل از این قانون تأمین مي گردد.

فصل سوم - کلیات

مبحث اول - حقوق ورودي و هزینه هاي خدمات

ماده ۵ - حقوق ورودي و هزینه هاي انجام خدمات بدون توجه به نو یا مستعمل بودن کالا طبق مأخذ مقرر، به ترتیب به وسیله گمرک یا اشخاص ارائه دهنده خدمت به پول رایج ملي وصول مي شود.

تبصره ۱ - در احتساب جمع وجوهي که گمرک براي انجام تشریفات گمرکي وصول مي کند کسر يك هزار (۱۰۰۰) ریال، معادل يك هزار (۱۰۰۰) ریال محسوب مي شود.

تبصره ۲ - صاحب کالا مسؤول پرداخت حقوق ورودي، هزینه هاي انجام خدمات و جریمه هاي متعلق به ترخیص است.

تبصره ۳ - مصادیق و نحوه اخذ هزینه خدمات با رعایت مقررات قانوني در آیین نامه اجرائي این قانون مشخص مي گردد.

ماده ۶ - واردات قطعي کالا مستلزم پرداخت حقوق ورودي متعلقه است. گمرک مي تواند کالاي متعلق به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتي را مشروط بر این که جنبه تجاري نداشته باشد با تعهد مسؤولان مالي سازمان مربوطه با تعیین مهلت و کالاي متعلق به سایر اشخاص را با اخذ ضمانتنامه بانكي و تعیین مهلتي که حداکثر بیش از يك سال نباشد براي پرداخت حقوق ورودي به طور قطعي ترخیص کند.

تبصره ۱ - افزایش حقوق ورودي شامل کالاي موجود در اماکن گمرکي نیست.

تبصره ۲ - درآمدهاي موضوع این قانون با رعایت حکم ماده (۱۶۰) به حسابي که از سوي خزانه داري کل کشور تعیین و توسط گمرک ایران اعلام مي شود واریز مي گردد. گمرک مکلف است در قبال دریافت هرگونه وجه، رسید آن را به پرداخت کننده تسلیم نماید.

ماده ۷ - کالاي موجود در گمرک، وثيقه پرداخت کليه وجوه متعلقه به آن کالا و ساير بدهيهاي قطعي صاحب کالا بابت وجوهي است که وصول آن به موجب قانون بر عهده گمرک است. گمرک قبل از دريافت يا تأمين وجوه مذکور نمي تواند اجازه تحويل و ترخيص کالا را بدهد.

ماده ۸ - گمرک مجاز است هرگونه مطالبات قطعي خود ناشي از اجراي اين قانون را از اشخاص به سازمان امور مالياتي اعلام نمايد تا سازمان مذکور آن را بر اساس قانون مالياتهاي مستقيم و آيين نامه اجرائي و اصلاحيه هاي بعدي آن وصول کند.

مبحث دوم - فناوري اطلاعات و ارتباطات

ماده ۹ - گمرک موظف است امکانات به کارگيري فناوري اطلاعات و ارتباطات را با رعايت قوانين تجارت الكترونيک و مديريت خدمات کشوري در اجراي وظائف خود فراهم آورد.

تبصره - وزارت امور اقتصادي و دارايي موظف است ظرف شش ماه از تاريخ تصويب اين قانون آيين نامه گمرک الكترونيکي را با همکاري وزارت ارتباطات و فناوري اطلاعات تهيه کند و به تصويب هيأت وزيران برساند.

مبحث سوم - تضمين

ماده ۱۰ - به استثناء هزينه انجام خدمات که بلافاصله وصول مي شود، ميزان تضمين اخذ شده براي وصول حقوق ورودي براي کالاهاي مجاز معادل حقوق ورودي متعلقه و براي ساير کالاها معادل حقوق ورودي متعلقه به علاوه نصف تا سه برابر ارزش کالا است که حسب مورد توسط گمرک تعيين مي شود.

مبحث چهارم - تشريفات و کنترلهاي گمرکي

ماده ۱۱ - به منظور حصول اطمينان از رعايت مقررات گمرکي، کليه کالاهايي که به قلمرو گمرکي وارد يا از آن خارج مي شود، مشمول تشريفات و کنترلهاي گمرکي با استفاده از شيوه هايي مانند مديريت خطر، بازرسيهاي منظم يا اتفاقي، به کارگيري تجهيزات و شيوه هاي نوين بازرسي، روشهاي مبتني بر حسابريسي و در موارد استثنائي بدرقه يا مراقبت است.

ماده ۱۲ - به منظور تسهيل و تسريع در انجام تشريفات گمرکي در مبادي ورودي و خروجي، نمايندگان وزارتخانه ها و سازمانهاي مسؤول ساير کنترلهای موظفند تحت نظارت گمرک اقدام نمايند. ساير کنترلهای مانند بازرسيهاي پزشکی، دامپزشکي، گياهي، استانداردهاي فني و کيفيت بايد به صورت هماهنگ و تحت نظارت گمرک ساماندهي شود. برخي از اين کنترلهای به منظور تسهيل تجارت بين المللي مي تواند با هماهنگي قبلي به گمرک واگذار شود يا در مکان ديگري به تشخيص گمرک صورت گيرد.

وزارتخانه ها و سازمانهاي مسؤول اين کنترلهای بايد به منظور انجام سريع وظيفشان امکانات و تسهيلات لازم را فراهم نمايند.

مبحث پنجم - الزامات سامانه (سيستم) هماهنگ شده

ماده ۱۳ - وزارت امور اقتصادي و دارايي موظف است اصلاحات مربوط به سامانه هماهنگ شده توصيف و کد گذاري کالا، يادداشتهاي توضيحي آن و اصلاحات بعدي را در قالب آيين نامه پيشنهاد نمايد و به تصويب هيأت وزيران برساند و اصلاحات مزبور را در روزنامه هاي کثيرالانتشار آگهي و در تارنماي (وب سايت) اختصاصي گمرک درج کند.

تبصره - در صورتي که اصلاحات مزبور در مأخذ حقوق ورودي مؤثر باشد، کالاي موجود در گمرک و کالايي که قبل از اعلام آگهي براي آن گشایش اعتبار شده يا بارنامه حمل براي آن صادر گرديده است مشمول مأخذ کمتر مي شود. مدت زمان رسيدن کالاي بارنامه در آيين نامه اين قانون تعيين مي گردد.

بخش دوم - ارزش گذاري و قواعد مبدأ

فصل اول - ارزش کالا

مبحث اول - ارزش کالاي ورودي (وارداتي)

ماده ۱۴ - ارزش گمرکي کالاي ورودي در همه موارد عبارت است از ارزش بهاي خريد کالا در مبدأ به اضافه هزينه بيمه و حمل و نقل (سيف) به اضافه ساير هزينه هايي که به آن کالا تا ورود به اولين دفتر گمرکي تعلق مي گيرد که از روي سياهه خريد يا ساير اسناد تسليمي صاحب کالا تعيين مي شود و بر اساس برابري نرخ ارز اعلام شده توسط بانک مرکزي در روز اظهار است.

تبصره ۱ - در تعيين ارزش گمرکي موارد ذيل، در صورت پرداخت افزوده مي شود:

الف - حقوق مالکيت معنوي

ب - هزينه هاي طراحي و مهندسي در ساير کشورها

پ - ظروف و محفظه ها

ت - مواد، قطعات و تجهیزات به کار رفته در تولید کالاي وارده و تأمین شده توسط خریدار

ث - هر بخش از عواید فروش مجدد و عواید واگذاری تعلق گرفته به فروشنده به طور مستقیم یا غیرمستقیم

تبصره ۲ - چنانچه ارزش گمرکي کالاي ورودی از قیمت مندرج در اسناد ارائه شده متمایز باشد، شامل هزینه ها یا موارد زیر نمی شود:

الف - هزینه ساختن، نصب کردن، سوار کردن، نگهداری یا کمک فنی در مورد کالاهایی مانند دستگاه ها، ماشین آلات و تجهیزات صنعتی پس از ورود آنها

ب - هزینه حمل و نقل پس از ورود کالا

پ - هزینه سود متداول ناشی از تأمین مالی خرید کالاي وارده توسط فروشنده یا شخص ثالث

ت - هزینه اقدامات خریدار خارج از شرایط انجام معامله، مانند فعالیتهای بازاریابی برای کالا

ث - حق تکثیر و تولید داخلی کالاي وارده

ج - ارزش یا هزینه اطلاعات و دستورالعملهای ضبط شده در نرم افزار یا روی حاملین اطلاعات مانند دیسکت، لوح فشرده و مشابه آن برای استفاده در رایانه؛ در این موارد ارزش حامل خام محاسبه می شود.

تبصره - «اطلاعات و دستورالعملها» شامل ضبط های صدایی، سینمایی، ویدئویی، نرم افزارهای تجاری و همچنین «حاملین اطلاعات» شامل مدارهای مجتمع، نیمه هادیها و وسایل مشابه از این حکم مستثنی است.

ماده ۱۵ - هرگاه از طرف صاحب کالا سیاهه خرید به گمرک تسلیم نشده باشد یا ارزش مندرج در اسناد تسلیمی صاحب کالا به استناد دلایل و مدارک قابل قبول مورد پذیرش گمرک نباشد، ارزش کالا بر مبنای یکی از روشهای ذیل تعیین می شود:

الف - سوابق ترخیص کالاي مثل همزمان از همان کشور مبدأ

ب - سوابق ترخیص کالاي مشابه همزمان از همان کشور مبدأ

پ - قیمت فروش همان کالا در بازار داخلی پس از تعدیل های لازم

ت - ارزش محاسباتی بر مبنای عوامل متشکله

ث - ارزش گذاری کالا بر مبنای مدارک و اطلاعات موجود و با انعطاف در به کارگیری روشهای فوق الذکر

تبصره - رعایت تقدم و تأخر در به کارگیری روشهای فوق الزامی است و فقط در صورت درخواست واردکننده، ترتیب کاربرد روش های سوم و چهارم قابل جا به جایی است.

شرایط و مقررات اجرای این ماده در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین می شود.

مبحث دوم - ارزش گمرکي کالاي صدوری (صادراتی)

ماده ۱۶ - ارزش گمرکي کالاي صدوری، عبارت است از قیمت فروش کالا برای صدور به اضافه هزینه بیمه، باربری و حمل و نقل و سایر هزینه هایی که به آن کالا تا خروج از قلمرو گمرکي تعلق می گیرد و از روی سیاهه و اسناد تسلیمی صادرکننده تعیین می گردد. در صورت عدم ارائه اسناد و یا نامتناسب بودن ارزش اظهار شده به دلایل مستند، گمرک ارزش کالاي صدوری را با استعلام از مراجع ذی ربط و بر اساس قیمت عمده فروشی آن در بازار داخلی به اضافه هزینه هایی که تا خروج از قلمرو گمرکي به آن تعلق می گیرد تعیین می نماید.

تبصره - تشخیص نامتناسب بودن ارزش گمرکي مانع از صدور کالا نیست و گمرک می تواند با اخذ تعهد، رسیدگی به ارزش را به بعد از صدور موکول نماید مگر در مواردی که صادرات کالا منوط به پرداخت عوارض صادراتی بر مبنای ارزش کالا باشد.

فصل دوم - قواعد مبدأ

ماده ۱۷ - کشور مبدأ کالا کشوری است که کالا در آن تولید یا ساخته و به منظور اعمال اهداف تعرفه ای گمرکي، محدودیتهای مقداری یا هر اقدام دیگر مرتبط با امر تجارت در آن، به کار گرفته می شود. قواعد مبدأ بر اساس ضوابط سازمان تجارت جهانی و مورد تأیید شورای همکاری گمرکي در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین می گردد.

تبصره - مرجع صدور گواهی مبدأ در ایران اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران است.

بخش سوم - تشریفات قبل از اظهار

ماده ۱۸ - شرکتیهای حمل و نقل موظفند هنگام ورود وسیله نقلیه به قلمرو گمرکي، دو نسخه اظهارنامه اجمالی تنظیم و به هر یک از آنها نسخه ای از فهرست کل بار و در صورت نیاز، بارنامه های (راهنماهای) هر ردیف از فهرست کل بار را ضمیمه و به گمرک و مرجع تحویل گیرنده کالا تسلیم کنند و در صورت خالی بودن وسیله نقلیه، اظهارنامه اجمالی با تصریح بر خالی بودن تسلیم نمایند. اظهارنامه اجمالی باید به زبان فارسی و طبق نمونه ای که گمرک ایران با هماهنگی مراجع تحویل گیرنده تهیه

مي نمايد، بدون حك و اصلاح و قلم خوردگي تنظيم گردد.

تبصره ۱- مسؤوليت شرکتهاي حمل و نقل به هنگام تنظيم و تسليم اظهارنامه اجمالي از نظر محتويات بسته هاي آکبند محدود به مندرجات بارنامه هاي مربوطه است. بارگُنَج هاي (کانتينرهاي) بارگيري و مهر و موم شده از طرف فرستنده کالا در حکم بسته آکبند تلقي مي گردد.

تبصره ۲- مقررات اين ماده شامل کالاهاي ورودي از مناطق آزاد تجاري - صنعتي و ويژه اقتصادي به قلمرو گمرکي نمي گردد.

ماده ۱۹- تخليه کالا در اماکن گمرکي موکول به موافقت گمرک است. مرجع تحويل گيرنده بايد قبل از تخليه کالا هماهنگي لازم را با گمرک به عمل آورد.

تبصره- ترتيبات نظارت بر تخليه و نحوه فهرست برداري، پذيرش، تحويل، چيدمان، ثبت دفاتر و تنظيم صورتمجالس و چگونگي تسويه محمولات وسيله نقلیه و ترتيب تحويل و تحول کالا به انبارهاي گمرکي در آيين نامه اجرائي اين قانون تعيين مي شود.

ماده ۲۰- هرگاه شرکت حمل و نقل بعد از تسليم اظهارنامه اجمالي و فهرست کل بار (مانيفست) ضميمه آن، اظهارنامه و فهرست کل بار ديگري در تغيير و اصلاح آن يا تکميل اظهارنامه قبلي به گمرک و مرجع تحويل گيرنده بدهد در صورتي که قبل از شروع به عمليات تخليه تسليم شده باشد فهرست کل بار و اظهارنامه اصلاحي يا تکميلي مذکور پذيرفته مي شود.

تبصره- در صورتي که موارد اصلاح در ارتباط با نوع کالا و تعداد بسته نباشد گمرک بعد از تخليه و قبل از صدور ترخيصيه نیز اظهارنامه و فهرست کل بار اصلاحي يا تکميلي مذکور در اين ماده را مي پذيرد.

ماده ۲۱- هرگاه در موقع تحويل قطعي محمولات وسيله نقلیه به مرجع تحويل گيرنده و تطبيق آن با مندرجات اظهارنامه اجمالي و فهرست کل بار ضميمه آن اختلافاتي از حيث تعداد بسته هاي تحويلي مشاهده شود، بلافاصله مراتب در صورتمجلسي به امضاء نماينده شرکت حمل و نقل و مأموران مرجع تحويل گيرنده و نظارت گمرک مي رسد. در مورد اين اختلاف با شرکت حمل و نقل طبق ماده (۱۰۴) اين قانون رفتار مي شود.

تبصره- بارگُنَج هايي که در مقصد بارنامه به عنوان چند محموله اي (LCL) اظهار اجمالي و تحويل مرجع تحويل گيرنده مي شود، با درخواست شرکتهاي حمل و نقل بين المللي دارنده ترخيصيه کلي و ارائه بارنامه هاي تفکيکي (HBL)، بارگُنَج در محل تخصیص يافته تخليه مي شود. سپس قبض انبار تفکيکي صادر و در صورت عدم تطبيق تعداد بسته ها در هر بارنامه با بسته هاي تخليه شده، مقررات اين ماده اعمال مي گردد.

ماده ۲۲- تمام وظايفي که به موجب اين قانون بر عهده شرکتهاي حمل و نقل است مي تواند به وسيله نمايندگي مجاز آنها نیز انجام شود و در اين صورت نماينده مزبور تمام مسؤوليتهاي گمرکي، بندري و فرودگاهي مربوطه را بر عهده دارد.

بخش چهارم - نگهداري کالا در اماکن گمرکي

فصل اول - انبارهاي گمرکي و مسؤوليت نگهداري کالا

مبحث اول - انبارهاي گمرکي

ماده ۲۳- منظور از انبارهاي گمرکي اعم از انبار مسقف، غيرمسقف و محوطه، اماکني است که براي نگهداري کالاهاي ورودي و صدوري تأسيس و توسط مراجع تحويل گيرنده کالا اداره مي شود. هر جا ضرورتهاي تجاري ايجاب نمايد گمرک اجازه تأسيس اين انبارها را صادر و ترتيبات کنترلهاي گمرکي را تعيين مي نمايد. مراجع تحويل گيرنده کالا ملزمند مفاد اين قانون را رعايت نمايند.

تبصره- مراجع تحويل گيرنده که کالاي گمرک نشده را با موافقت گمرک نگهداري مي نمايند مي توانند به توسعه تأسيسات و انبارهاي مورد نیاز در محدوده داراي مجوز اقدام نمايند.

ماده ۲۴- مدت مجاز نگهداري کالا در انبارهاي گمرکي از تاريخ تحويل کالا به اين اماکن سه ماه است. در صورت تقاضاي کتبي صاحبان کالا يا شرکتهاي حمل و نقل در مورد کالاي عبوري و وجود علل موجه به تشخيص گمرک و با پرداخت هزينه انبارداري تا تاريخ موافقت گمرک اين مدت حداکثر تا دو ماه ديگر قابل تمدید است. در صورتي که ظرف مهلت مقرر صاحب کالا براي انجام تشریفات گمرکي و پرداخت وجوه متعلقه اقدام ننمايد کالا مشمول مقررات متروکه مي شود. چنانچه کالا به انبارهاي گمرکي متعدد منتقل و نگهداري شود مدت توقف از زمان ورود کالا به اولين انبار گمرکي محاسبه مي شود. مهلت توقف مرسولات پستي غيرتجاري تابع مقررات پست است.

تبصره ۱- در صورتي که امکانات لازم براي نگهداري کالاي فاسد شدني و کالايي که نگهداري آن هزينه اضافي ايجاد مي کند، در انبارهاي گمرکي موجود نباشد، بايد بلافاصله پس از تخليه و تحويل، ترخيص و يا با مسؤوليت صاحب کالا و نظارت گمرک به انبار مناسب منتقل شود. در غير اين صورت، مرجع تحويل گيرنده هيچ گونه مسؤوليتي در قبال ضايع يا فاسد شدن آنها ندارد و گمرک بلافاصله مقررات متروکه را در مورد آن کالا اعمال مي نمايد.

تبصره ۲- چنانچه ظرف يك ماه کالاهايي که براي آن سند ترخيص يا فروش صادر گرديده است از انبارها خارج نشود مشمول مقررات متروکه مي شود. اين مهلت با اعلام موافقت مرجع تحويل گيرنده و گمرک قابل تمدید است.

تبصره ۳- تا زماني که کالا به انتظار اعلام نظر قطعي گمرک در انبارهاي گمرکي متوقف گردد، کالا متروکه نمي شود.

تبصره ۴ - تعیین مهلت توقف کالا در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی بر اساس ضوابط قانونی مناطق مذکور در اختیار سازمانهای مسئول این مناطق است. کالاهایی که در این مناطق پس از انقضای مهلهای اعطائی توسط سازمانهای مذکور مهلت منقضی، اعلام می شوند نیز مشمول مقررات کالای متروکه می گردند.

مبحث دوم - مسؤولیت حفظ و نگهداری کالا در انبارهای گمرکی

ماده ۲۵ - مسؤولیت حفظ و نگهداری کالای موجود در انبارهای گمرکی از هنگام تحویل گرفتن تا زمان تحویل دادن آن با مرجع تحویل گیرنده کالا است. مرجع تحویل گیرنده مکلف است کالای موجود در انبارهای گمرکی را در مقابل خطرات ناشی از آتش سوزی، اشتعال و انفجار بیمه نماید و حق بیمه مربوطه را به هنگام ترخیص از صاحب کالا وصول کند. در صورتی که کالای تحویلی به انبارهای گمرکی به موجب بیمه نامه معتبر که شماره آن باید در هنگام تحویل کالا در اظهارنامه اجمالی یا بیانیه یا اسناد معتبر دیگر به مرجع تحویل گیرنده اعلام گردد، بیمه باشد، تا زمانی که بیمه نامه مزبور دارای اعتبار است، کالا تحت پوشش آن است و برای این مدت حق بیمه توسط مرجع تحویل گیرنده دریافت نمی گردد.

تبصره ۱ - ارزش کالا برای دریافت حق بیمه و پرداخت غرامت در مورد کالای تجاری ارزش «سیف» است که در اسناد خرید تعیین می گردد. در مواردی که اسناد ارائه نشود ارزش به موجب مفاد این قانون تعیین می شود.

تبصره ۲ - در مسیر حمل عبور داخلی اداری مسؤولیت حفاظت کالا حسب مورد با عبور دهنده است.

تبصره ۳ - در مواردی که مرجع تحویل گیرنده مسؤولیت باربری کالا را نیز بر عهده دارد، خسارات وارده به هنگام باربری نیز مشمول این ماده می شود.

تبصره ۴ - در صورتی که کالا با روش اعتبار اسنادی وارد گردد فقط ارائه یک نسخه از بیمه نامه معتبر در زمان ترخیص کالا کافی است.

تبصره ۵ - چنانچه تصویر بیمه نامه دارای اعتبار زمانی کالای عبوری خارجی از سوی عبوردهنده به طور کتبی با ذکر تعهد و تأیید اصالت بیمه نامه در زمان اظهار به گمرک ارائه گردد آن کالا مشمول پرداخت حق بیمه محلی نمی گردد.

ماده ۲۶ - در غیر از موارد مذکور در ماده (۲۵) این قانون و موارد قوه قهریه (فورس ماژور) و خسارت ناشی از کیفیت کالا یا بدی بسته بندی، در صورتی که کالا در مدت توقف در انبارهای گمرکی از بین برود یا آسیب ببیند، مرجع تحویل گیرنده مسؤول پرداخت غرامت است.

تبصره ۱ - پرداخت غرامت یا صرف نظر کردن صاحب کالا از دریافت آن رافع مسؤولیت مرجع تحویل گیرنده در مورد حقوق دولت نیست و در صورت ثبوت تقصیر و احراز تخلف باید حقوق ورودی متعلق به کالای از بین رفته را پرداخت نماید.

تبصره ۲ - چنانچه مرجع تحویل گیرنده، گمرک و مرتکب، کارمند گمرک باشد خسارت به وسیله گمرک جبران و سپس از کارمند متخلف مطالبه و وصول می شود.

فصل دوم - انبارهای اختصاصی، انبارها و سردخانه های عمومی رسمی و گمرک اختصاصی

ماده ۲۷ - منظور از انبار اختصاصی انباری است خارج از انبارهای گمرکی که کالای گمرک نشده متعلق به شخص خاص با شرایط مقرر در این فصل در آن نگهداری می شود. صاحب کالا می تواند کالای گمرک نشده متعلق به خود را به منظور انجام یا اتمام تشریفات گمرکی در انبار اختصاصی تحت نظارت نزدیکترین گمرک طبق شرایط مقرر در این فصل نگهداری کند.

تبصره - شرایط فیزیکی انبار اختصاصی، نحوه اداره و زمان مجاز نگهداری و چگونگی سرشماری کالا و شیوه بازرسی از انبار به موجب آیین نامه ای است که ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط گمرک تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۲۸ - گمرک در صورتی می تواند با انتقال و نگهداری کالا در انبار اختصاصی موافقت نماید که حقوق ورودی متعلق به آن تضمین شود و کالا از انواع مجاز و مجاز مشروط باشد. در صورتی که کالا از نوع مجاز باشد و یا مجوزهای لازم هنگام انتقال به انبار توسط واردکننده ارائه شود میزان تضمین معادل حقوق ورودی است. انتقال کالا به انبار اختصاصی با صدور پروانه عبور داخلی انجام می گردد.

ماده ۲۹ - مدت مجاز توقف کالا، در انبارهای اختصاصی محدود به مهلهای مقرر در ماده (۲۴) این قانون نیست و مهلت آن از طرف گمرک ایران تعیین می شود.

در صورتی که تا پایان مهلت مقرر صاحب کالا نسبت به انجام تشریفات گمرکی اقدام ننماید، به نحو ذیل اقدام می شود:

الف - چنانچه کالا از نوع مجاز باشد یا صاحب کالا مجوزهای لازم را اخذ و ارائه نماید، گمرک مکلف است حقوق ورودی متعلقه به کالا را از محل تضمین آن تأمین و پس از وصول، پروانه ورود قطعی صادر کند و برای صاحب کالا ارسال دارد.

ب - در مورد کالایی که مجوز لازم برای ترخیص آن اخذ و ارائه نشده است، مراتب به صاحب کالا اعلام و مقررات کالای متروکه در مورد آن اعمال می گردد و تضمین مأخوذه با توجه به شرایط مذکور در اجازه نامه تأسیس و مواد دیگر این فصل ابطال می شود.

ماده ۳۰ - خارج کردن کالا از انبارهای اختصاصی صاحب کالا مستلزم انجام تشریفات گمرکی است در غیر این صورت موضوع مشمول مقررات قاچاق گمرکی می شود. مأموران گمرک حق دارند به صورت تصادفی کالای موجود در انبار اختصاصی را مورد رسیدگی و شمارش قرار دهند و مشخصات آنها را با مندرجات دفاتر و اسناد و مدارک ورود و خروج تطبیق نمایند.

تبصره ۱ - مسؤولیت از بین رفتن، کاهش یا آسیب دیدگی یا فساد کالا در انبارهای اختصاصی صاحب کالا بر عهده صاحب آن است که علاوه بر آن مسؤولیت پرداخت حقوق ورودی متعلقه را نیز دارد.

تبصره ۲ - در صورتي که از بين رفتن کالا ناشي از عوامل قوه قهریه (فورس ماژور) باشد صاحب کالا از پرداخت حقوق ورودی متعلقه معاف است.

ماده ۳۱ - گمرک می تواند با انتقال کالای گمرک نشده به انبارها و سردخانه های عمومی رسمی، غیر از انبارهای گمرکی، موافقت نماید. مقررات این فصل شامل انبارها و سردخانه های عمومی رسمی نیز می باشد.

ماده ۳۲ - به منظور نگهداری کالاهای گمرک نشده به جز کالای ممنوع، گمرک می تواند با تأسیس واحدهای گمرکی اختصاصی برای صاحبان کالاها و شرکتهای حمل و نقل بین المللی با اخذ تضمین موافقت کند و مأموران لازم را جهت اجرای مقررات و انجام تشریفات گمرکی در این اماکن مستقر نماید. چگونگی انجام تشریفات گمرکی و نظارت های مربوطه با رعایت این قانون در آیین نامه اجرائی مشخص می گردد.

بخش پنجم - کالای متروکه، ضبطی (ضبط شده) و واگذاری به گمرک

ماده ۳۳ - کالای متروکه موضوع ماده (۲۴) این قانون و کالای ضبطی و واگذاری به گمرک، توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی به عنوان مسؤول فروش کالای متروکه و ضبطی با رعایت مقررات مربوطه به فروش می رسد.

تبصره ۱ - تا زمانی که کالا توسط سازمان یاد شده به فروش نرسیده است، صاحب کالا حق دارد پس از اعلام گمرک به سازمان مذکور برای انجام تشریفات قطعی گمرکی و ترخیص کالای خود نسبت به تسلیم اظهارنامه و یا تغییر عنوان اظهار با رعایت مقررات مربوطه و پرداخت کلیه وجوه متعلقه و سایر هزینه های انجام شده اقدام نماید.

تبصره ۲ - کالایی که پس از متروکه شدن، به انبارهای سازمان یاد شده منتقل می گردد نیز مشمول مقررات تبصره (۱) این ماده می شود.

تبصره ۳ - اموال در اختیار ولی فقیه که در قوانین و مقررات مربوطه مشخص شده است پس از صدور حکم مراجع قضائی ذی صلاح با رعایت مقررات مربوط به نهاد مأذون از سوی ولی فقیه تحویل می گردد.

ماده ۳۴ - مرجع تحویل گیرنده مکلف است در موقع تسلیم قبض انبار، تاریخ متروکه شدن کالا و اقدام برای فروش آن را با درج مفاد ماده (۲۴) این قانون در ظر قبض انبار مشخص نماید.

تبصره ۱ - شرکتهای حمل و نقل یا آورنده کالا مکلفند تاریخ تحویل کالا به انبارهای گمرکی همچنین مفاد ماده (۲۴) را حداکثر ظرف پنج روز پس از تحویل کالا، به صاحب یا گیرنده کالا و در صورتی که صاحب یا گیرنده کالا مشخص نباشد به بانک واسطه یا فرستنده کالا اطلاع دهند. در صورتی که شرکتهای حمل و نقل یا آورنده کالا به تکلیف مقرر در این تبصره عمل نکنند مسؤول جبران خساراتی می باشند که از این راه به اشخاص ذی نفع وارد می شود.

تبصره ۲ - گمرک موظف است برای کالای هر ردیف دفتر انبار، اظهارنامه گمرکی تنظیم نماید و کالا را با حضور نماینده مرجع تحویل گیرنده مورد ارزیابی قرار دهد و مقدار، نوع، ارزش و سایر مشخصات آن را تعیین و در متن اظهارنامه قید کند و حقوق ورودی و هزینه های انجام خدمات مربوطه را نیز محاسبه نماید. محاسبه حقوق ورودی و هزینه های کالای متروکه به مأخذ زمان تنظیم اظهارنامه به عمل می آید. فهرست این کالاها به همراه اظهارنامه های مربوط به سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی ارسال می گردد.

ماده ۳۵ - هرگاه کالای متروکه از نوع کالای ممنوع باشد ارزیابان مکلفند بلافاصله برای آن صورتمجلس ضبط تنظیم نمایند و گمرک باید مراتب را به صاحب کالا و یا آورنده آن (در صورت مشخص نبودن نام و نشانی صاحب کالا) و همچنین در صورت معلوم نبودن آورنده به وسیله درج آگهی در یک روزنامه کثیرالانتشار ابلاغ نماید. در صورتی که صاحب کالا به عمل ضبط گمرک اعتراض داشته باشد می تواند ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ صورتمجلس ضبط یا درج در روزنامه، به مرجع قضائی محل مراجعه کند و مراتب را حداکثر ظرف پانزده روز از تاریخ مراجعه به مرجع قضائی با ارائه گواهی به گمرک مربوطه اعلام نماید. در غیر این صورت کالا به ضبط قطعی دولت درمی آید.

تبصره - کالای ضبط شده سریع الفساد و کالایی که نگهداری آن ایجاد هزینه اضافی یا خطر نماید اعم از این که ضبط، قطعی شده یا نشده باشد و همچنین کالایی که از تاریخ ضبط آن شش ماه گذشته ولی از طرف مرجع قضائی تعیین تکلیف نهائی نشده باشد طبق مقررات به فروش می رسد و وجوه حاصل از فروش آن تا تعیین تکلیف نهایی به عنوان سپرده نگهداری می شود مگر آن که مرجع مزبور ادامه نگهداری عین کالا را تا تعیین تکلیف نهائی لازم بداند.

ماده ۳۶ - کالای موجود در اماکن گمرکی که از طرف مرجع صلاحیتدار دستور توقیف آن داده می شود مشمول مقررات کالای متروکه است و مازاد حاصل از فروش در حدود دستور مرجع در توقیف می ماند. مواردی که به استناد ماده (۱۰) قانون مجازات اسلامی دستور توقیف داده شده است از این حکم مستثنی است.

ماده ۳۷ - سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی موظف است بلافاصله پس از انجام تشریفات مذکور در مواد (۳۳) و (۳۴) این قانون با تنظیم صورتمجلس به دریافت کالای متروکه و ضبطی از مرجع تحویل گیرنده با نظارت گمرک و انتقال آن به انبارهای خود اقدام نماید.

تبصره ۱- در مورد کالاي بارگنجي، حداکثر ظرف يك هفته پس از اجراي تشریفات متروکه، کالا از بارگنج خارج و بارگنج خالي به مرجع تحويل گیرنده تحويل مي گردد. خروج کالا با بارگنج با موافقت کتبي صاحب آن امکانپذیر است. چنانچه بارگنج مذکور از تاريخ تخلیه محموله، متروکه شود و به مدت دو ماه از گمرک خارج نشود، بارگنج مذکور نیز مشمول مقررات متروکه مي گردد.

تبصره ۲- پرداخت مازاد حاصل فروش کالاي متروکه به صاحب کالا، مستلزم ارائه حواله ترخیصیه شرکت حمل و نقل مربوطه است.

تبصره ۳- مسؤولیت حفاظت و نگهداري کالا پس از تحويل به سازمان جمع آوري و فروش اموال تملیكي با سازمان مذکور است.

تبصره ۴- هزینه هاي انجام خدمات و سایر هزینه هاي کالاهاي متروکه به هنگام خروج از اماکن گمرکي توسط سازمان جمع آوري و فروش اموال تملیكي پرداخت و یا تعهد پرداخت مي گردد.

تبصره ۵- حداکثر هزینه انبارداری قابل تأمین از حاصل فروش، شش ماه است و مابه التفاوت هزینه انبارداری به عهده سازمان جمع آوري و فروش اموال تملیكي مي باشد.

بخش ششم- تشریفات و شرایط عمومی اظهار و ترخیص

ماده ۳۸- خروج کالا از اماکن گمرکي مستلزم انجام تشریفات گمرکي است. تشریفات گمرکي کالاي ورودی در اولین گمرک مجاز انجام مي شود. گمرک ایران گمرکهاي مجاز براي انجام تشریفات مختلف گمرکي را اعلام مي نماید.

تبصره- تشریفات گمرکي کشتي، هواپیما و یا ناوگان ریلی اعم از لوکوموتیو و واگن خریداري یا اجاره شده از خارج بر اساس آیین نامه اجرائي این قانون تعیین مي شود.

ماده ۳۹- تشریفات گمرکي به استثناء موارد مندرج در مواد (۴۰) و (۴۱) این قانون منوط به اظهار کالا با تسلیم اظهارنامه به شکل و تعداد نسخي که گمرک ایران تعیین مي نماید توسط صاحب کالا یا نماینده قانوني وي انجام مي شود. گمرک ایران مجاز است شکل، نحوه تنظیم اظهارنامه و تشریفات اظهار و ترخیص کالا را بر حسب ضرورت تغییر دهد.

تبصره ۱- چگونگی تنظیم اظهارنامه، اسنادي که باید ضمیمه آن باشد، مراحل گردش اظهارنامه و طرز رسیدگی و ارزیابي آن در آیین نامه اجرائي این قانون تعیین مي گردد.

تبصره ۲- صاحب کالا مسؤولیت صحت مندرجات اظهارنامه و اسناد تسلیمی به گمرک را بر عهده دارد.

تبصره ۳- گمرک ایران شرایط تسلیم اظهارنامه و اظهار قبل از ورود کالا را تعیین مي نماید.

ماده ۴۰- موارد زیر از تسلیم اظهارنامه معافند:

الف - کالاهایی که بر اساس کنوانسیونهاي بین المللي لازم الاجراء، به موجب فرمهاي خاص اظهار و ترخیص مي گردد.

ب - کالاهاي مسافري، هدیه و سوغات و همچنین نمونه هاي تجاري به تشخیص گمرک و کالاهاي مشمول بندهاي (الف)، (ح)، (خ)، (د)، (ص) و (ع) ماده (۱۱۹) این قانون با صدور پته گمرکي، قابل ترخیص است.

پ - کالایی که به صورت کران بري (کابوتاژي) از گمرک مقصد خارج مي شود.

ت - خروج کالاي متروکه و ضبطي که به معرض فروش گذارده شده و متکي به صورتمجلس فروش و قبض وصول بهاي آن است.

ث - خروج کالاي ضبطي توقیف شده در داخل کشور به ظن قاچاق که به گمرک تحويل ولي مظنونیت آن مرتفع گردیده است.

ج - کالایی که صادرکننده از صدور آن منصرف شده است.

ماده ۴۱- نامه، روزنامه، مجله، کالانما (کاتالوگ) و امثال آنها که به وسیله پست وارد شود و کیسه هاي حاوي نامه هاي پستي و بسته هاي مطبوعات در صورتي که از طرف مأموران پست کشورهاي دیگر مهر و به مأموران پست ایران تسلیم شود و کیسه هاي مزبور حاوي بسته هاي کالا حتي به عنوان نمونه نباشد از تسلیم اظهارنامه و ارزیابي معاف است.

ماده ۴۲- در موارد استثناء و درخصوص کالاي مورد نیاز فوري اعم از دولتي یا غیردولتي، گمرک مي تواند با اجازه رئیس کل گمرک ایران و تعهد بالاترین مقام وزارتخانه یا مؤسسه دولتي مرتبط و با محاسبه وجوه متعلقه و صدور حکم، مجوز خروج کالا را صادر نماید. متقاضی مکلف است ظرف هفت روز اداري نسبت به انجام تشریفات کامل گمرکي اقدام نماید.

ماده ۴۳- در مواردی که صاحب کالا یا نماینده قانوني وي شماره تعرفه صحیح کالاي خود را نداند مي تواند قبل از تنظیم اظهارنامه با ارائه اسناد مالکیت و پرداخت هزینه تعیین تعرفه، نظر مشورتي گمرک را استعلام نماید. این تعرفه بندي وقتي براي طرفین الزامي است که به درخواست ذي نفع به کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکي ارجاع و تعیین شود. اشخاصي که مي خواهند کالا به خارج سفارش دهند نیز مي توانند شماره تعرفه کالا و شرایط ورود آن را با ارسال نمونه و پیش برگ (پروفرم) و بیان مشخصات کالا و تصریح به این که کالا حداکثر تا چه مدت به ایران مي رسد از گمرک ایران استعلام نمایند. این تعرفه بندي وقتي براي گمرک الزامي است که به تأیید کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکي برسد و کالاي مورد بحث براي يك بار گشایش اعتبار و تا يك سال بعد از ابلان رأي توسط استعلام کننده، گشایش اعتبار یا وارد شود.

تبصره - در مواردی که گمرک، کالای اظهار شده را تعیین تعرفه می کند در صورت تغییر تعرفه، بر اساس تشخیص جدید گمرک فقط به اخذ مابه التفاوت اقدام می شود و مشمول پرداخت جریمه نیست.

ماده ۴۴ - در مواردی که حقوق ورودی از روی وزن کالا دریافت می شود، وزن کالا، وزن ناخالص با تمام لفاف ها و ظروف درونی و بیرونی به حال و وضع عادی هنگام اظهار در گمرک منهای وزن تقریبی ظرف است که نسبت آن با وزن ناخالص کالا با توجه به نوع لفاف و ظرف توسط هیأت وزیران تعیین می شود.

تبصره - اوزان تقریبی تعیین شده شامل لفاف هایی که کالا را به صورت ناقص بپوشاند نیست جز در مورد کالایی که بسته بندی آنها در عرف از این ویژگی برخوردار است وزن خالص تخمینی در مورد کالاهایی که به صورت فلّه وارد می شود پذیرفته نیست. در این موارد وزن خالص کالا بر اساس روش های متداول بین المللی مانند محاسبه آبخور کشتی تعیین می گردد.

ماده ۴۵ - در مواردی که بین گمرک و اظهارکننده جز در موارد مجاز، مشروط یا ممنوع بودن کالا اختلاف حاصل شود و ترخیص کالا بر اساس نظر گمرک مستلزم پرداخت مبلغی بیش از آنچه اظهار شده است گردد، اظهارکننده می تواند حقوق ورودی را بر اساس اظهار خود، نقدی و به طور قطع پرداخت و تفاوت و جریمه احتمالی را به صورت سپرده نقدی یا ضمانتنامه بانکی تودیع و کالا را ترخیص کند.

تبصره ۱ - در مواردی که صاحب کالا به انتظار اعلام نظر قطعی گمرک از ترخیص کالا خودداری کند، در صورتی که نظر قطعی گمرک مؤید پرداخت مبلغی بیش از اظهار صاحب کالا نباشد، کالا از تاریخ اظهار تا تاریخ اعلام نظر قطعی و نهائی گمرک به صاحب کالا، از پرداخت انبارداری معاف است. برای مدتی که با تشخیص گمرک، مقررات یا دستورهای دولتی به نایب مانع از ترخیص کالا می شود صاحب کالا از پرداخت هزینه انبارداری معاف است و مراتب نیز به مرجع مسئول تحویل گیرنده کالا اعلام می شود.

تبصره ۲ - هزینه انبارداری موضوع این ماده جز در مواردی که مرجع تحویل گیرنده به هر دلیل قادر به تحویل کالا نباشد از محل اعتباری که همه ساله در قانون بودجه به این منظور پیش بینی می شود تأمین و توسط گمرک به مرجع تحویل گیرنده پرداخت می شود. بار مالی اضافی ناشی از اجرای این قانون از محل درآمدهای حاصل از اجرای آن تأمین می گردد.

ماده ۴۶ - اگر صاحب کالا، کالای خود را اظهار کرده باشد، چنانچه بخواهد تمام یا قسمتی از کالای خود را تحت عنوان دیگری اظهار نماید مشروط بر آن که کالا از گمرک خارج نشده باشد و جریمه های متعلقه مربوط به اظهار خلاف اولیه را پرداخت نماید، اظهار جدید آن پذیرفته می شود.

تبصره ۱ - تغییر عنوان به عبور داخلی شخصی با رعایت ماده (۱۲۳) این قانون موکول به موافقت گمرک است.

تبصره ۲ - در مواردی که اظهار صاحب کالا مشمول مقررات قاچاق گردد صاحب آن، حق تبدیل عنوان اظهارنامه را ندارد.

بخش هفتم - رویه های گمرکی

فصل اول - کالاهای ورودی

ماده ۴۷ - کالای وارده به قلمرو گمرکی را می توان برای یکی از منظورهای زیر اظهار کرد:

الف - ورود قطعی

ب - ورود موقت

پ - ورود موقت برای پردازش

ت - مرجوعی (اعاده به خارج از کشور)

ث - عبور خارجی

ج - عبور داخلی

عملیاتی که از طرف گمرک و اشخاص ذی ربط نسبت به اظهارنامه و کالای مربوط به آن انجام و منتهی به صدور پروانه گمرک در موارد بندهای (الف) تا (ث) این ماده می گردد تشریفات قطعی گمرکی و در مورد بند (ج) تشریفات غیرقطعی گمرکی تلقی می شود.

مبحث اول - ورود قطعی

ماده ۴۸ - ورود قطعی، رویه گمرکی است که بر اساس آن کالاهای وارده برای استفاده در داخل قلمرو گمرکی با پرداخت حقوق ورودی و هزینه های انجام خدمات و با انجام کلیه تشریفات، ترخیص می شود.

ماده ۴۹ - در مواردی که کالا در حین حمل از مبدأ تا هنگام تحویل به مرجع تحویل گیرنده کالا یا در مدت توقف در انبارهای گمرکی آسیب دیده یا ضایع یا فاسد شود، صاحب کالا می تواند تقاضا کند کالا را با پرداخت تمام هزینه های انجام خدمات و انجام تشریفات گمرکی از کشور خارج و یا آن را بلاعوض به دولت واگذار کند و یا قسمت آسیب دیده یا فاسد شده را تفکیک کرده و با پرداخت هزینه های انجام خدمات، فقط حقوق ورودی قسمت سالم را بپردازد و از ترخیص بقیه به نفع دولت صرف نظر نماید. در صورتی که تفکیک قسمت سالم مقدور نباشد یا تفکیک آن موجب آسیب دیدگی یا فساد بیشتر کالا شود، گمرک اجرائی می تواند به تقاضای صاحب کالا با تنظیم صورتجلسی که به تأیید گمرک ایران می رسد متناسب با آسیب دیدگی و فساد، ارزش کالا را تعیین و بر اساس آن حقوق ورودی را محاسبه و وصول نماید. چنانچه حقوق ورودی مذکور بر اساس وزن دریافت شود در این صورت به نسبت آسیب دیدگی یا فساد در حقوق ورودی تخفیف داده می شود. در صورتی که مرجع تحویل گیرنده موجب آسیب دیدگی کالا شود قسمت آسیب دیده از پرداخت هزینه های انجام خدمات معاف می گردد.

ماده ۵۰ - ورود موقت، رویه گمرکي است که بر اساس آن کالاهای معیني می تواند تحت شرایطی به طور موقت به قلمرو گمرکي وارد شود. این کالاها باید ظرف مهلت معیني که گمرک ایران تعیین می نماید بدون این که تغییری در آن ایجاد شود خارج گردد. تغییرات ناشی از استهلاك از این حکم مستثني است.

تبصره - فهرست کالاهای مشمول رویه ورود موقت و همچنین تشریفات، تضمینها و سایر مقررات مربوطه با رعایت این قانون در آیین نامه اجرائي تعیین می گردد.

مبحث سوم - ورود موقت برای پردازش

ماده ۵۱ - ورود موقت برای پردازش، رویه گمرکي است که بر اساس آن کالا می تواند به طور موقت به قلمرو گمرکي وارد شود، تا ساخته، تکمیل، تعمیر یا فرآوری شده و سپس صادر شود. این رویه همچنین شامل موادی از قبیل تسریع کننده ها (کاتالیست ها) که در ساخت، تکمیل و فرآوری مصرف می شود نیز می گردد. کالاهای کمکی از قبیل روان کننده ها و ابزارآلات مشمول رویه ورود موقت برای پردازش نیست. محصولات به دست آمده محصولاتی می باشند که از ساخت، تکمیل، فرآوری و تعمیر کالاهایی که برای آنها مجوز استفاده از رویه ورود موقت برای پردازش اخذ شده به دست می آیند.

تبصره ۱ - سقف زمانی ورود موقت برای پردازش به تفکیک گروه کالایی مختلف با پیشنهاد مشترک وزارتخانه های تولیدی ذی ربط، گمرک ایران، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و تصویب هیأت وزیران تعیین می گردد.

تبصره ۲ - نحوه اجرای این ماده در حدود مقررات این قانون، در آیین نامه اجرائي تعیین می گردد.

مبحث چهارم - مرجوعی

ماده ۵۲ - مرجوعی رویه ای است که بر اساس آن کالای وارده موجود در گمرک را تا هنگامی که با اجرای مقررات متروکه به فروش نرسیده است می توان به عنوان اعاده به خارج به گمرک اظهار و ترخیص نمود.

تبصره - نحوه اجرای این ماده در حدود مقررات این قانون در آیین نامه اجرائي تعیین می گردد.

مبحث پنجم - عبور خارجی

ماده ۵۳ - عبور خارجی کالا رویه گمرکي است که بر اساس آن کالایی به منظور عبور از قلمرو گمرکي از یک گمرک مجاز وارد و از گمرک مجاز دیگری، تحت نظارت گمرک خارج شود.

تبصره - شرایط، تشریفات اظهار و ارزیابی، میزان تضمین و اسناد لازم بر اساس آیین نامه اجرائي این ماده است که در حدود مقررات این قانون به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، راه و شهرسازی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۵۴ - هرگاه در گمرک ورودی در کالای عبوری نسبت به اظهارنامه کسری مشاهده شود صورتمجلس تنظیم و اظهارنامه و پروانه عبوری بر اساس آن اصلاح و کالا عبور داده می شود. کالای اضافی از همان نوع مازاد بر پنج درصد (۵٪) و کالای اضافی غیرهم نوع مشمول تبصره (۲) ماده (۱۰۸) این قانون می گردد. در این صورت با رعایت مقررات مربوطه اجازه اصلاح اسناد و عبور کالا داده می شود.

ماده ۵۵ - در موارد استثنائی که ظن قوی به تخلف وجود دارد و بر اثر کنترلهای گمرکي در مسیر عبور، اختلافی بین محموله و پروانه عبور کشف شود، در مورد کالای اضافی نسبت به ضبط کالا و در مورد کالای کسری و مغایر، طبق مقررات قاچاق اقدام می شود.

تبصره - چنانچه برای نیروی انتظامی در طول مسیر عبور کالا ظن قوی قاچاق نسبت به محموله عبوری به وجود آید یا با فک مهر و موم و پلمب کامیون یا بارگنج با هرگونه دخل و تصرف در کالای عبوری مواجه گردد، فک مهر و موم و پلمب و بازرسی محموله فقط با حضور نماینده گمرک و تنظیم صورتمجلس امکانپذیر است.

ماده ۵۶ - هرگاه در موقع رسیدگی به کالای عبوری در گمرک خروجی مشاهده شود که مهر و موم و پلمب از بین رفته است، گمرک با حضور نماینده شرکت حمل و نقل و یا راننده محتویات بسته ها را رسیدگی و با پروانه عبور تطبیق می نماید. در صورتی که اختلافی مشاهده نشود اجازه خروج داده می شود و نسبت به ابطال تضمین یا تعهد اقدام می گردد. هرگاه مهر و موم و پلمب به طور عمدی شکسته و در محتویات دخل و تصرف شده باشد در اینصورت طبق مقررات قاچاق رفتار می شود.

تبصره - در مواردی که بر اثر کنترلهای گمرکي در مرز خروج، کالایی اضافه یا کسر یا مغایر نسبت به پروانه گمرکي کشف شود، در صورت سالم بودن مهر و موم و پلمب و محفظه حمل بار و احراز عدم سوء نیت اجازه تخلیه کالا در انبارهای گمرکي با تنظیم صورتمجلس یا خروج کالا از قلمرو گمرکي صادر می گردد و تضمین مسترد یا تعهد اسقاط می شود.

ماده ۵۷ - هرگاه کالاي عبوري تا پايان مدت اعتبار پروانه از قلمرو گمرکي خارج يا به گمرک تحويل نگردد، کالا مشمول مقررات قاچاق گمرکي مي شود.

تبصره ۱ - در صورتي که براي گمرک محرز گردد کالا به علل قوه قهریه (فورس ماژور) از بين رفته است، تضمين مأخوذه مسترد و تعهد مأخوذه از درجه اعتبار ساقط مي شود. همچنين در موارد عذر موجه، تضمين به ميزان حقوق ورودي کالاي خارج يا تحويل نشده به درآمد قطعي گمرک منظور مي گردد.

تبصره ۲ - گمرک مي تواند با اخذ جريمه انتظامي موضوع ماده (۱۰۹) اين قانون اجازه تحويل کالا به مرجع تحويل گيرنده را صادر نمايد، مشروط بر اين که با نظر گمرک حداکثر تا ده روز از مهلت اعتبار پروانه عبور خارجي، کالا به گمرک مقصد تحويل شده باشد.

ماده ۵۸ - مسؤوليت عبور دهنده (ترانزيت کننده) در پرداخت جرائم متعلقه، مطالبات گمرک و مجازات هاي ناشي از عدم تحويل يا خروج کالا محدود به ميزان تعهدات و يا تضمينات مأخوذه براي صدور پروانه عبور نيست.

مبحث ششم - عبور داخلي

ماده ۵۹ - عبور داخلي، رويه گمرکي است که بر اساس آن کالاي گمرک نشده از يك گمرک مجاز به گمرک مجاز ديگر و يا ساير اماکن تحت نظارت گمرک منتقل مي گردد تا تشريفات قطعي گمرکي آن در مقصد انجام شود. حسب آنکه عبور داخلي کالا بنابر درخواست متقاضي يا تصميم گمرک باشد به ترتيب عبور داخلي شخصي و يا عبور داخلي اداري ناميده مي شود.

تبصره - شرايط، تشريفات اظهار و ارزيابي، ميزان تضمين و اسناد لازم در حدود مقررات اين قانون در آيين نامه اجرائي تعيين مي شود.

ماده ۶۰ - گمرک مي تواند در صورت تراکم در انبارهاي گمرکي، با صدور حکم (دستور اداري)، بارگنج هاي مهر و موم و پلمب شده را تحت عنوان عبور داخلي اداري به انبارهاي گمرکي ديگر منتقل نمايد. مسؤوليت کسري، آسيب ديدگي و فقدان کالا به جز در موارد قوه قهریه (فورس ماژور) در حين عبور داخلي اداري با گمرک است.

تبصره ۱ - هزينه هاي حمل و انجام خدمات مربوط به عبور داخلي اداري در غيرموارد قوه قهریه (فورس ماژور) بر عهده گمرک است و از صاحب کالا دريافت نمي شود. مرجع تحويل گيرنده مکلف است کالاي موضوع عبور داخلي را در مقابل خطرات ناشي از تصادف و آتش سوزي بيمه نمايد و حق بيمه مربوطه را به هنگام ترخيص از صاحب کالا وصول کند.

تبصره ۲ - عبور داخلي شخصي کالا منوط به قبول درخواست از طرف گمرک مبدأ عبور است. مسؤوليت کسري، آسيب ديدگي و فقدان کالا در حين عبور داخلي شخصي با اظهارکننده است.

تبصره ۳ - گمرک مکلف است براي کالايي که در اسناد حمل آن محل تحويل يکي از شهرهاي داخلي ذکر شده است به شرط اين که در شهر مزبور گمرک مجاز و مناسب وجود داشته باشد به تقاضي شرکت حمل و نقل و با انجام تشريفات مربوطه، پروانه عبور داخلي به صورت حمل يکسره صادر نمايد.

تبصره ۴ - به منظور بهره برداري از ظرفيتهاي خالي گمرکها و مناطق ويژه اقتصادي و کاهش رسوب کالا در مبادي ورودي، گمرک حسب درخواست سازمان مسؤول منطقه مکلف است با عبور کالاها به گمرکها و مناطق ويژه موافقت نمايد. بديهي است منطقه مربوطه هزينه هاي انتقال را در ابتداء متقبل مي شود تا در صورت مراجعه صاحب کالا از وي وصول نمايد. مسؤوليت حفظ و نگهداري کالا بر عهده عبور دهنده و مرجع تحويل گيرنده ذي ربط است.

ماده ۶۱ - هرگاه در گمرک مبدأ عبور داخلي، نسبت به اظهار، کسري مشاهده شود صورتمجلس تنظيم و اظهارنامه و پروانه عبوري بر اين اساس اصلاح و کالا عبور داده مي شود. در صورتي که در گمرک مبدأ در نتيجه ارزيابي کالاي عبور داخلي نسبت به اظهار شرکت حمل و نقل يا صاحب کالا، کالاي اضافي همנוع مازاد بر پنج درصد (۵٪) يا کالاي اضافي غيرهمنوع مشاهده شود به ترتيب مشمول تبصره (۲) ماده (۱۰۸) اين قانون و مقررات قاچاق گمرکي مي گردد.

ماده ۶۲ - هرگاه کالاي عبور داخلي به طور کلي يا جزئي در مهلت مقرر به گمرک مقصد واصل نشود جز در موارد قوه قهریه (فورس ماژور)، مشمول مقررات قاچاق مي گردد.

تبصره - در موارد خاص از قبيل معاذيري مانند بيماري و تصادف و پيشامدهاي ناگوار که در آيين نامه اجرائي به تصويب هيأت وزيران مي رسد، گمرک مي تواند با اخذ جريمه انتظامي موضوع ماده (۱۰۹) اين قانون به صدور اجازه تحويل کالا به مرجع تحويل گيرنده اقدام نمايد، مشروط بر اين که حداکثر تا پنج روز با نظر گمرک از مهلت اعتبار پروانه عبور داخلي به گمرک مقصد، تحويل شود.

ماده ۶۳ - در مواردی که کالاي عبور داخلي با کسري، تحويل گمرک مقصد گردد، در صورت سالم بودن مهر و موم و پلمب و محفظه حمل بار و عدم دخل و تصرف مشمول مقررات کسر تخليه مي شود.

کالاي عبوري در صورت دخل و تصرف در مهر و موم و پلمب و مشاهده کسري، مشمول قاچاق گمرکي است.

در صورتي که کسري و فک مهر و موم و پلمب، ناشي از قوه قهریه (فورس ماژور) باشد تضمين و تعهد، ابطال مي شود.

فصل دوم - کالاهاي صدور ي

مبحث اول - صدور قطعي

ماده ۶۴ - صدور قطعي، رويه گمرکي است که بر اساس آن کالاي داخلي به منظور فروش يا مصرف از کشور خارج مي شود.

تبصره - شرایط، تشریفات اظهار و ارزیابی و اسناد لازم در حدود مقررات این قانون در آیین نامه اجرایی تعیین می گردد.

ماده ۶۵ - ترخیص کالای صدور قطعی که بدون استفاده به کشور بازگشت داده می شود منوط به ارائه اسناد صدور مربوطه و حسب مورد گواهیهای قرنطینه ای و بهداشتی و ایمنی و بازپرداخت وجوه دریافتی و اعاده امتیازات استفاده شده و جواز صادراتی بابت صدور کالا است.

تبصره - ترخیص کالای برگشتی که در خارج مورد استفاده یا تعمیر قرار گرفته، طبق شرایطی است که در حدود مقررات این قانون در آیین نامه اجرایی تعیین می شود.

مبحث دوم - استرداد حقوق ورودی

ماده ۶۶ (اصلاحی ۱۱، ۱۰، ۱۳۹۵) - حقوق ورودی اخذ شده از عین کالای وارداتی که از کشور صادر می گردد و مواد، کالاهای مصرفی و لوازم بسته بندی خارجی به کار رفته یا مصرف شده در تولید، تکمیل یا بسته بندی کالای صادر شده با رعایت مقررات این قانون و آیین نامه اجرایی آن با مأخذ زمان ورود کالا باید به صادرکننده مسترد گردد.

برقراری موانع غیرتعرفه ای و غیرفنی برای واردات به جز در مواردی که رعایت موازین شرع اقتضاء می کند، ممنوع است. حقوق ورودی مواد اولیه و کالاهای واسطه ای که به منظور تولید صادراتی به ویژه توسط شرکتیهای دانش بنیان وارد کشور می شود، ظرف مدت پانزده روز پس از صادرات به آنها مسترد می شود.

تبصره ۱ - کالاهایی که به منظور صادرات، به مناطق آزاد یا مناطق ویژه اقتصادی حمل می گردد چنانچه برابر قوانین و مقررات از این مناطق صادر شود مشمول مقررات استرداد می گردد.

تبصره ۲ - حقوق ورودی تسریع کننده ها (کاتالیست ها) که لازمه واکنش شیمیایی است مشمول استرداد می گردد ولی ابزارآلات و مواد روان کننده و همانند آنها که فقط به عنوان کمک در تولید کالای صادراتی مورد استفاده و مصرف قرار می گیرد شامل مقررات استرداد نیست.

تبصره ۳ - استرداد می تواند توسط اشخاصی غیر از واردکننده کالاهای مذکور نیز درخواست شود.

تبصره ۴ - مهلت درخواست استرداد حقوق و عوارض ورودی مواد به کار رفته در کالاهای صادر شده سه سال از تاریخ امضاء پروانه یا پته گمرکی کالای ورودی است. روز امضاء پروانه یا پته گمرکی و روز تسلیم تقاضای استرداد به گمرک ایران جزء این ایام محسوب نمی شود.

ماده ۶۷ - به منظور تسهیل شناسایی و انطباق کالا و مواد وارداتی به کار رفته در کالای صادراتی، صادرکننده باید همزمان با تسلیم اظهارنامه صادراتی، موضوع استرداد را با قید شماره پروانه ورودی مربوطه به گمرک صدوری اعلام کند و گمرک موظف است تشریفات ارزیابی کالای صادراتی را به طور کامل انجام دهد و نتیجه را در ظهر اظهارنامه صادراتی قید نماید.

تبصره - اسناد و مدارک مورد نیاز گمرک جهت انجام مراحل استرداد حقوق ورودی در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص می گردد.

ماده ۶۸ - استرداد بر اساس ارزش گمرکی و مأخذ حقوق ورودی مندرج در اسناد گمرکی در زمان ورود محاسبه می شود. در صورتی که بخشی از وجوه دریافتی بابت ورود کالا توسط سازمانهایی غیر از گمرک وصول شود، گمرک مراتب را جهت استرداد به سازمانهای مذکور اعلام می نماید. گمرک و سایر سازمانهای وصول کننده باید همه ساله بودجه لازم برای استرداد را در بودجه سالانه منظور نمایند.

ماده ۶۹ - چنانچه کالای تولید داخلی به اشخاصی که در واردات کالای مشابه خارجی معافیت دارند فروخته شود، وجوه پرداختی برای ورود کالا، مواد، اجزاء و قطعات به کار رفته در تولید آن نیز طبق مقررات این قانون به فروشنده مسترد می گردد.

ماده ۷۰ - هرگونه استرداد که بر اساس اسناد غیرواقعی انجام گیرد و در رسیدگیهای گمرک کشف شود مشمول تبصره (۱) ماده (۱۴۳) این قانون است.

مبحث سوم - صدور موقت

ماده ۷۱ - صدور موقت، رویه گمرکی است که به موجب آن کالاهای مجاز برای اهداف معینی شامل ساخت، پردازش، تعمیر، تکمیل، شرکت در نمایشگاه یا به عنوان وسایل نقلیه برای استفاده شخصی یا تردد بین ایران و کشورهای دیگر یا ماشین آلات و تجهیزات برای انجام خدمات فنی و مهندسی به طور موقت و ظرف مهلت معینی که در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص می شود به خارج از کشور صادر و سپس به کشور بازگردانده شود.

تبصره - شرایط، تشریفات اظهار و ارزیابی، اسناد لازم و تضمین در حدود مقررات این قانون در آیین نامه اجرایی تعیین می گردد.

ماده ۷۲ - در صورتی که کالا تا پایان مهلت، بازگشت داده نشود نسبت به وصول تضمین یا پیگیری اجرای تعهد اقدام می شود. در مورد کالاهایی که صدور قطعی آنها ممنوع یا مجاز مشروط باشد طبق مقررات قاچاق عمل می شود.

تبصره ۱ - کالای صدور موقت که در مهلت مقرر به کشور بازگشت داده نشود و رویه آن طبق مقررات قانونی به صادرات قطعی تبدیل شود، مشمول هیچ گونه استرداد و تسهیلات صادرات قطعی نمی شود.

تبصره ۲ - چنانچه تا ده روز پس از انقضاء مهلت مقرر، کالا به گمرک تحویل گردد گمرک می تواند با اخذ جریمه موضوع ماده (۱۰۹) این قانون اقدام نماید.

ماده ۷۳ - هرگاه در موقع بازگشت کالا مهر و موم و پلمب یا علائم دیگری که از طرف گمرک روی بسته ها یا محتویات بسته های ضروري الصاق گردیده است از بین رفته باشد و تشخیص عین کالا برای گمرک ممکن نباشد کالاي مورد بحث مانند کالايي که به کشور وارد مي شود محسوب و مقررات کالاي ورودي درباره آن اجراء مي گردد.

ماده ۷۴ - کالاي صدور موقت هنگام بازگشت از پرداخت حقوق ورودي معاف است. قطعات، قسمت‌ها و لوازمي که هنگام تعمیر تعویض شود و یا قطعه جدیدي به کالا اضافه یا ملحق شود، مشمول پرداخت حقوق ورودي است.

تبصره - چنانچه تعویض قطعات اصلي یا الحاق قطعات جدید به حدي باشد که کالا اصالت خود را از دست بدهد، تریخیم آن مستلزم طی تشریفات واردات قطعي و پرداخت حقوق ورودي به میزان مابه التفاوت ارزش کالاي وارداتي و صادراتي است.

ماده ۷۵ - دامهايي که براي تعلیف به طور موقت از کشور خارج مي شوند، مشمول رویه صدور موقت است و این دامها و نٌتاج آنها از پرداخت حقوق ورودي معاف مي باشند.

تشریفات خروج و برگشت این دامها تابع مقررات آیین نامه تعلیف اغنام و احشام مصوب هیأت وزیران است.

فصل سوم - سایر رویه ها

مبحث اول - کالاي مسافري

ماده ۷۶ - منظور از مسافر در این قانون شخصي است که با گذرنامه یا اجازه عبور یا برگ تردد از راهبای مجاز به قلمرو گمرکي وارد یا از آنها خارج مي شود. اشخاص زیر مسافر تلقی مي گردند:

الف - شخص غیرمقیم ایران که به طور موقت به قلمرو گمرکي وارد یا از آن خارج مي شود.

ب - شخص مقیم ایران که از قلمرو گمرکي کشور خارج (مسافر خروجي) یا به آن وارد (مسافر ورودي) مي شود.

تبصره ۱ - مسافران خروجي از قلمرو گمرکي به مقصد مناطق آزاد و ویژه اقتصادي مشمول مقررات این ماده نیستند و درصورتی که از طریق مناطق مذکور از کشور خارج شوند، موظفند کالاي همراه خود را به گمرک اظهار نمایند.

تبصره ۲ - شرایط، تشریفات اظهار و ارزیابی و میزان معافیت کالاي شخصي همراه مسافر و امور مربوط به مسافر در حدود مقررات این قانون در آیین نامه اجرائي تعیین مي گردد.

ماده ۷۷ - مسافران غیرمقیم ایران مي توانند علاوه بر لوازم شخصي که به طور قطعي قابل تریخیم است، اشیائي از قبیل جواهرآلات شخصي، اشیاء قابل حمل از جمله دوربین عکاسي و فیلمبرداری با مقدار متناسب فیلم و نوار یا ملزومات آن، پروژکتور فیلم یا اسلاید، دوربین چشمي، آلات موسيقي، ضبط و پخش به همراه نوار و لوح فشرده، گیرنده رادیويي، تلویزیون، ماشین تحریر، ماشین حساب، رایانه شخصي، کالسه بچه، مندلی چرخدار (ویلچر)، لوازم و تجهیزات ورزشي، تلفن همراه، جعبه وسایل کمکهای اولیه، تجهیزات پزشکی قابل حمل مورد نیاز مسافر و قایق پارويي را که بر اساس آیین نامه اجرائي تعیین مي گردد طبق رویه ورود موقت با ارائه تضمین به قلمرو گمرکي وارد نمایند.

ماده ۷۸ - مسافران غیرمقیم ایران مي توانند وسیله نقلیه شخصي خود را با رعایت مقررات مربوطه طبق رویه ورود موقت به قلمرو گمرکي کشور وارد نمایند. ایرانیان مقیم خارج در صورتی مي توانند از مقررات این ماده استفاده نمایند که قبل از ورود به ایران حداقل سه ماه در خارج از کشور اقامت داشته باشند.

تبصره ۱ - وسیله نقلیه در مدت اعتبار پروانه ورود موقت، مي تواند بعد از ثبت تاریخ و کنترل های لازم از راه های مجاز خارج و وارد گردد.

تبصره ۲ - چنانچه ثابت گردد وسایل شخصي یا وسیله نقلیه شخصي مسافران غیرمقیم ایران که ورود موقت شده، خسارت کلی دیده است، مرجوع کردن آن به شرط واگذاری به گمرک لزومي ندارد.

مبحث دوم - پیک سياسي و بسته های پست سياسي

ماده ۷۹ -

الف - پیک سياسي، شخصي است که از طرف وزارت امور خارجه دولت متبوع خود دارای حکم و حامل نوشته های رسمي به عنوان سفارتخانه ها یا نمایندگیهای آن دولت در کشورهای خارجي یا سازمانهای بین المللي است و یا حامل نوشته های سفارتخانه یا نمایندگیهای مزبور به عنوان وزارت امور خارجه دولت متبوع خود و یا حامل نوشته های رسمي سفارت یا نمایندگی دولت خود، در یک کشور به عنوان سفارتخانه ها یا نمایندگیهای دیگر همان دولت در کشور ثالث باشد.

ب - بسته پست سياسي عبارت است از بسته محتوي اسناد، اشیاء مورد استفاده رسمي و یا نوشته های رسمي دولتي، که به مهر وزارت امور خارجه یا نمایندگیهای سياسي دولت جمهوري اسلامي ایران یا دول خارجه مهر و موم و پلمب شده و عبارت «تسریع در ارسال پیک رسمي دیپلماتیک»

(EXPEDITION OFFICIELLE COURRIER DIPLOMATIQUE) و یا هر جمله دیگری که دارای همان مفهوم باشد روی آن نوشته و به وسیله پیک سياسي حمل شود.

تبصره ۱ - بسته پست سياسي که همراه پیک سياسي نیست و به عنوان بار حمل می شود، نیازی به ورقه مخصوص پیک سياسي و روادید ندارد و ترخیص آنها در صورت دارا بودن شرایط لازم بسته های پست سياسي، بلامانع است.

تبصره ۲ - دستورالعمل اجرائي مربوط به این بخش براساس قانون مربوط به قرارداد وین درباره روابط سياسي مصوب ۲۱ / ۷ / ۱۳۴۳ در آیین نامه اجرائي این قانون تعیین می گردد.

ماده ۸۰ - به کنسولگریهای کشورهای خارجي در ایران به شرط معامله متقابل، حق ارسال و دریافت بسته پست سياسي به وسیله پیک سياسي داده می شود و در این صورت کلیه شرایط مقرر در این مبحث درباره آنها رعایت می گردد. پیک سياسي وارده به کشور باید علاوه بر گذرنامه سياسي داراي ورقه مخصوص پیک سياسي صادره از طرف فرستنده بسته پست سياسي باشد و ورقه مزبور باید روادید مخصوص پیک سياسي داشته باشد. این روادید فقط از طرف وزارت امور خارجه در تهران یا سفارتخانه های دولت جمهوری اسلامي ایران در خارج صادر می شود.

مبحث سوم - مرسولات پست بین المللي

ماده ۸۱ - مرسولات پستي کلیه اشیائي است که بر طبق قوانین پستي کشور یا اتحادیه جهانی پست توسط پست قبول، مبادله و توزیع می شود و شامل مراسلات و امانات به شرح ذیل است:

الف - مراسلات پستي، نامه، کارت پستال، مطبوعات، نمونه های تجارتي، نوار و لوح فشرده پر شده و مانند آنها است.
ب - امانات پستي، کلیه بسته های پستي است به استثناء مراسلاتي که از لحاظ بسته بندي، وزن و کرایه پستي تابع ضوابط خاص خود باشد.

اول - مبادله کیسه های مرسولات پستي

ماده ۸۲ - کیسه های پستي حاوي مرسولات پستي باید هنگام ورود به گمرکهای مرزي و ارسال به خارج در دفاتر مبادله پستي به وسیله گمرک، نظارت و مهر و موم و پلمب گردد.

دوم - مرسولات ارسالي به خارج کشور

ماده ۸۳ - کلیه مرسولات ارسالي به خارج از کشور که مشمول نظارت گمرکي است باید با فرم های ۲۲ CP، ۲۳ CN، ۷۱ CP و ۷۲ CP که توسط ارسال کننده تکمیل می شود همراه باشد فرم های یاد شده که اظهار نامه های گمرکي مرسولات پستي تلقي و بررسی گمرکي بر اساس آن انجام می شود توسط ادارات پست در اختیار فرستنده قرار می گیرد.

در واحدهای پستي که واحد گمرکي وجود دارد، نمایندگان گمرک بر مرسولات پستي مشمول مقررات گمرکي نظارت می کنند و با مهر یا با روش های خودکاري که از ناحیه گمرک ایران تجویز و مورد اجرا گذاشته می شود ممهور می نمایند.

تبصره - واحد خدمات پستي، نهادي دولتي یا خصوصي داراي مجوز از دولت است که خدمات بین المللي پستي ارائه می کند.

ماده ۸۴ - گمرک ایران می تواند در صورت درخواست پست جمهوری اسلامي ایران تمام یا بخشی از وظایف مربوط به پذیرش مرسولات پستي به خارج از کشور را پس از احراز شرایط لازم با اعطاي نیابت به پست جمهوری اسلامي ایران برای مدت معیني واگذار نماید.

ماده ۸۵ - در هر نقطه از کشور که دفتر مبادله مرسولات پستي خارجي دایر است گمرک نیز باید در آنجا مستقر شود و انجام وظیفه نماید.

تبصره ۱ - دفاتر مبادله مرسولات پستي خارجي با اطلاع و موافقت گمرک ایران تأسیس می شود.

تبصره ۲ - پست جمهوری اسلامي ایران مکلف است تمامی امکانات اداري لازم جهت استقرار گمرک را تأمین نماید.

ماده ۸۶ - گمرک در دفاتر مبادله مرسولات پستي، مرسولات قبول شده را با توجه به فرم های ۲۲ CP، ۲۳ CN، ۷۱ CP و ۷۲ CP همراه آنها کنترل و در صورت وجود تردید می تواند جهت تطبیق محتوي با فرم همراه مرسوله از مأمور پست دفتر مبادله درخواست نماید که آنها را باز کند و در صورت عدم تطبیق، مرسوله برگشت داده می شود و چنانچه جزء کالاي ممنوع الصدور باشد ضبط و طبق مقررات مربوطه اقدام می شود.
گمرک بر مرسولات ارسالي به خارج از کشور با مهر و موم و پلمب کیسه ها نظارت می کند.

تبصره - گمرک ضمن نظارت در امر ارسال مرسولات پستي، علاوه بر مهر و موم نمودن کیسه ها، فرم بارنامه های کیسه ها و امانات محتوي آنها را به مهري که از طرف گمرک ایران تعیین می شود ممهور می نماید.

سوم - مرسولات وارده از خارج کشور

ماده ۸۷ - در صورتي که مرسوله اي از نظر گمرک مشکوک باشد می تواند از مأمور پست بخواهد که آن را باز نماید. در این مورد فرم مخصوص حاكي از باز شدن و تعیین مشخصات کالا طبق نمونه تعیین شده از ناحیه گمرک ایران، به بسته مزبور الصاق می شود.

تبصره ۱ - چنانچه نامه یا مرسوله اي که اداره پست مجاز به باز کردن آن نیست به نظر گمرک مشکوک باشد طبق ماده (۲۳) آیین نامه اجرائي موافقتنامه امانات پستي عمل می شود. این رویه در مورد مرسولات به مقصد خارج از کشور نیز لازم الاجراء است.

تبصره ۲ - ترخیص محمولات و مرسولاتي که جنبه تجاري دارند تابع تشریفات و مقررات عمومي است.

چهارم - مرسولات پستی مشمول حقوق ورودی

ماده ۸۸ - مرسولات پستی وارده از خارج کشور که مشمول پرداخت حقوق ورودی هستند باید در انبارهای متعلق به پست که تحت نظارت گمرک می باشند، نگهداری شوند.

ماده ۸۹ - دفاتر پست مکلفند فهرست مرسولات پستی که طبق مقررات پست، متروکه تلقی می شوند با درج کلیه مشخصات بر اساس اظهارنامه های گمرکی مخصوص مرسولات پستی تنظیم و به همراه کالا به انبارهای گمرکی تحویل دهند. شرکت پست مکلف است جهت نگهداری کالای متروکه فضایی مناسب را در اختیار گمرک قرار دهد.

تبصره - پست بنا به درخواست کتبی صاحب کالا می تواند مدت توقف کالا را حداکثر تا سه ماه تمدید کند.

پنجم - حمل و مبادله مرسولات وارده از خارج، در داخل کشور

ماده ۹۰ - در مواردی که مرسولات پستی موضوع پروانه عبور به گمرک مقصد عبور تحویل نشود، مورد، تابع مقررات مبحث ششم فصل اول بخش هفتم این قانون می شود.

ششم - توزیع مرسولات و دریافت حقوق ورودی

ماده ۹۱ - حقوق ورودی مرسولات وارده از خارج توسط گمرک وصول می شود. مرسولات قابل توزیع به وسیله پست با صدور پروانه یا پته توسط مأموران گمرک تعیین و در دفتر مخصوص ثبت و پروانه یا پته گمرکی به همراه صورتحساب وجوه متعلقه به پست تحویل می شود. ادارات پست پس از وصول حقوق ورودی، وجوه دریافتی را به حساب گمرک واریز و حداکثر ظرف بیست روز از تاریخ تحویل صورتحساب با گمرک تسویه حساب می نمایند. وجوه واریز شده به درآمد قطعی منظور می گردد.

مبحث چهارم - فروشگاههای آزاد

ماده ۹۲ - فروشگاههای آزاد فروشگاههایی است که توسط بخش غیردولتی تحت نظارت گمرک در فرودگاههای بین المللی و سایر فرودگاههایی که پرواز خارجی دارند و بنادر و مبادی زمینی دایر می شوند و اجازه داده می شود که در آنها کالاهای خارجی با معافیت از پرداخت حقوق ورودی و کالاهای داخلی، به مسافرین ورودی یا خروجی یا خدمه وسایل نقلیه ورودی و خروجی فروخته شود. فروشگاههای آزاد پس از کسب مجوز از گمرک و سازمانهای ذی ربط ایجاد می شود.

تبصره - چگونگی ورود، خروج، فروش و نوع کالا و نحوه تسویه کالاهای وارده به فروشگاههای مذکور در آیین نامه اجرائی این قانون تعیین می گردد.

ماده ۹۳ - کالای خارجی مشمول حقوق ورودی که در فروشگاههای آزاد فقط به مسافر یا خدمه فروخته می شود چنانچه در هنگام ورود به قلمرو گمرکی کشور بدون اظهار به گمرک کشف گردد مشمول مقررات قاچاق کالا است.

ماده ۹۴ - چنانچه در انبار فروشگاه آزاد که خارج از انبارهای گمرکی است کالایی اضافه بر اسناد و مدارک مشاهده شود کالای اضافی خارجی مشمول مقررات قاچاق کالا می گردد. برای این منظور گمرک می تواند در هر مورد که لازم بداند کالای موجود در انبار مذکور را مورد رسیدگی و شمارش قرار دهد و آنها را با دفاتر و اسناد و مدارک ورود و خروج تطبیق نماید.

مبحث پنجم - وسایل نقلیه برای مقاصد تجاری

ماده ۹۵ - «وسایل نقلیه برای مقاصد تجاری» به شناور، وسیله نقلیه آبی خاکی (هاورکرافت)، هواپیما، وسایل نقلیه جاده ای و ریلی که در حمل و نقل بین المللی برای حمل اشخاص و کالا به صورت تجاری، مورد استفاده قرار می گیرد، به همراه مقدار متعارف لوازم یدکی، ملزومات و تجهیزات، مواد روان کننده و سوخت موجود در باکهای استاندارد که با این وسایل نقلیه حمل می شوند اطلاق می گردد. این اصطلاح شامل محفظه های حمل بار یا بارکُنج (کانتینر) نیز می شود.

ماده ۹۶ - وسایل نقلیه برای مقاصد تجاری، اعم از پر یا خالی، می تواند به صورت موقت یا عبوری وارد قلمرو گمرکی شود، مشروط بر اینکه در خارج به ثبت رسیده باشد و برای حمل و نقل داخلی مورد استفاده قرار نگیرد. این وسایل نقلیه در مهلت تعیین شده توسط گمرک باید بدون هرگونه تغییر به جز تغییرات ناشی از استهلاک از مرزهای رسمی کشور خارج شود.

ماده ۹۷ - وسایل نقلیه برای مقاصد تجاری به هنگام ورود و خروج فقط یک برگه اظهارنامه اجمالی ورودی یا خروجی بدون نیاز به اسناد دیگر، به منظور شناسایی و تسویه این وسایل نقلیه به گمرک تسلیم می کنند و به شرط سپردن تعهد، شرکت حمل و نقل ایرانی مربوطه از سپردن تضمین معاف است.

تبصره ۱ - کالاهایی که با این وسایل نقلیه حمل می شوند و یا اشخاصی که با این وسایل نقلیه مسافرت می نمایند، تابع مقررات خاص خود می شوند.

تبصره ۲ - وسیله نقلیه در صورت عدم خروج در مهلت مقرر با احراز سوء نیت مشمول مقررات قاچاق می شود.

مبحث ششم - رویه انتقالی

ماده ۹۸ - به انتقال کالاها تحت نظارت گمرک از وسیله حمل ورودی به وسیله حمل خروجی در محدوده یک گمرک که همان گمرک ورودی و خروجی از قلمرو گمرکی است رویه انتقالی اطلاق می شود. این انتقال به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم انجام می شود که وسایل حمل ورودی و خروجی همزمان یا با فاصله زمانی در محدوده یک گمرک حضور دارند تا عمل انتقال انجام گیرد.

تبصره - نحوه تشریفات اظهار، ارزیابی و تحویل و تحول کالای انتقالی در آیین نامه اجرائی این قانون تعیین می گردد.

مبحث هفتم - رویه کران بری (کابوتاژ)

ماده ۹۹ - کران بری (کابوتاژ) رویه ای است که بر اساس آن کالای داخلی از یک گمرک مرزی به گمرک مرزی دیگر در قلمرو گمرکی از راه دریا یا رودخانه های مرزی حمل می گردد. کالایی که از لحاظ نزدیکی راه با رعایت صرفه تجاری از یک نقطه به نقطه دیگر قلمرو گمرکی از راه های زمینی مجاز با عبور از خاک کشور خارجی و همچنین کالایی که از راه دریا یا رودخانه های مرزی به مناطق آزاد حمل می شود در صورتی که برای مصرف در این مناطق باشد نیز مشمول مقررات کران بری (کابوتاژ) می شود. در این موارد هرگاه کالای کران بُرد (کالای کابوتاژی) با وسایل نقلیه داخلی حمل شود وسیله نقلیه نیز تابع رویه کالای کران بُرد (کالای کابوتاژی) است.

تبصره - نحوه تشریفات اظهار و اسناد مربوطه، ارزیابی و میزان تضمین در حدود مقررات این قانون در آیین نامه اجرائی تعیین می گردد.

ماده ۱۰۰ - کالایی که صدور آن از کشور مجاز است و صدور آن مشمول پرداخت هیچ گونه وجهی نیست را می توان با انجام تشریفات و مقررات مربوطه به عنوان کران بر (کابوتاژ) حمل نمود. گمرک ایران می تواند با کران بری (کابوتاژ) کالای ممنوع الصدور یا کالایی که به موجب قانون و مقررات مجاز مشروط است با اخذ تضمین یا تعهد یا قیود دیگر موافقت نماید.

ماده ۱۰۱ - هرگاه مدت اعتبار پروانه کران بری (کابوتاژ) برای رسیدن کالا به گمرک مقصد منقضی گردد و تا سه ماه بعد از انقضای آن از طرف صاحب کالا گواهینامه گمرک مقصد مبنی بر ورود کالا ارائه نشود آن کالا مانند کالای به مقصد نرسیده تلقی و به نحو زیر عمل می شود:

الف - در صورتی که کالای موضوع کران بری (کابوتاژ) از نوع مجاز باشد نسبت به اجرای تعهد یا تضمین مأخوذه اقدام و سپس پروانه خروجی صادر می گردد.

ب - در صورتی که کالای موضوع کران بری (کابوتاژ)، کالای ممنوع الصدور یا مجاز مشروط باشد، مشمول مقررات قاچاق است و در صورت اثبات عدم سوء نیت فقط به ضبط تضمین یا پیگیری انجام تعهد اکتفاء می شود. تا زمانی که جرم قاچاق اعلام یا وجه تضمین یا تعهد به درآمد منظور نشده است، تحویل کالا با اخذ جریمه انتظامی موضوع ماده (۱۰۹) این قانون بلامانع است.

تبصره - در مواردی که با ارائه مدارک و مستندات معتبر مورد تأیید گمرک، محرز شود کالای کران بُرد (کالای کابوتاژی) در اثناء حمل به علل قوه قهریه (فورس ماژور) از بین رفته است گمرک ایران مجاز است آن را به مقصد رسیده تلقی کند و علاوه بر دستور ابطال تضمین یا تعهد از تعقیب موضوع نیز خودداری نماید.

بخش هشتم - تخلفات و قاچاق

فصل اول - تخلفات گمرکی

ماده ۱۰۲ - ابلاغ هر نوع صورتمجلس مبنی بر ضبط، توقیف کالا و کشف تخلف یا قاچاق به شخصی که به وکالت از طرف صاحب کالا اظهارنامه به گمرک تسلیم نموده و تنظیم صورتمجلس بر اثر رسیدگی به آن اظهارنامه صورت گرفته است به منزله ابلاغ آن به صاحب کالا محسوب می گردد.

ماده ۱۰۳ - وسایل نقلیه آبی اعم از خالی یا حامل کالا که وارد آبهای کشور می شود باید در اسکله های مجاز پهلو بگیرد یا در لنگرگاههای مجاز لنگر بیااندازد و قبل از انجام تشریفات مربوطه نباید کالایی را تخلیه یا بارگیری نماید یا از اسکله ها یا لنگرگاهها خارج شود. هواپیمایی که وارد کشور می شود اعم از خالی یا حامل کالا باید در فرودگاه مجاز فرود آید و تشریفات گمرکی مقرر درباره آن انجام شود. برای هواپیماهای خروجی و کالای آنها تشریفات گمرکی باید قبل از پرواز انجام گیرد. وسایل نقلیه زمینی اعم از خالی یا حامل کالا باید از راه های مجاز گمرکی وارد کشور شود و یکسره به اولین گمرک مرزی وارد و تشریفات گمرکی آن انجام گردد و همچنین از راههای مجاز گمرکی خارج شود.

تبصره ۱ - اسکله ها، لنگرگاهها، فرودگاهها و راههای مجاز گمرکی برای ورود و خروج وسایل نقلیه و کالا و مسافر و هواپیماهای مشمول تشریفات گمرکی به پیشنهاد کارگروهی به مسؤولیت وزارت کشور و با شرکت نمایندگان تام الاختیار گمرک ایران، وزارتخانه های امور خارجه، اطلاعات، راه و شهرسازی و صنعت، معدن و تجارت، نیروی انتظامی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری تعیین می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۲، ۵، ۱۴۰۴) - پهلو گرفتن، لنگر انداختن، فرود آمدن و وارد شدن وسایل نقلیه و خارج شدن آنها بدون انجام تشریفات مربوطه از مسیر غیرمجاز جز در موارد قوه قهریه (فورس ماژور) که باید ثابت شود، در مورد وسایل نقلیه خالی مشمول پرداخت جریمه به مبلغ ۵/۲۰۱/۰۰۰ الی ۵۲/۰۰۹/۰۰۰ ریال به تشخیص رئیس گمرک مربوطه می شود. همچنین در مورد وسایل نقلیه حامل کالا طبق مقررات ماده (۱۱۳) رفتار می گردد.

ماده ۱۰۴ - هرگاه به همراه کالایی که با رعایت ماده (۱۰۳) وارد گردیده است بسته یا بسته هایی مشاهده شود که در اظهارنامه اجمالی و فهرست کل بار یا بارنامه وسیله نقلیه، ذکر از آن نشده باشد و یا بسته یا بسته هایی در اظهارنامه اجمالی و فهرست کل بار یا بارنامه ذکر شود که به مرجع تحویل گیرنده، تحویل نگردیده باشد و برای توضیح علت اختلاف نیز ظرف سه ماه اسناد و مدارک مورد قبول گمرک از طرف شرکت حمل و نقل کالا ارائه نشود حسب مورد به شرح زیر رفتار می گردد:

الف - در مورد اضافه تخلیه به ضبط بسته یا بسته های اضافی اکتفاء می شود.

ب - در مورد کسر تخلیه به اخذ جریمه انتظامی مطابق ماده (۱۱۰) این قانون اقدام می گردد.

تبصره ۱ - چنانچه ظرف مهلت مقرر با ارائه اسناد و مدارک مورد قبول گمرک، ثابت گردد که نسبت به اختلاف، سوء نیتی نبوده است، گمرک اجازه اصلاح اظهارنامه اجمالی را می دهد.

تبصره ۲ - بسته های اضافی تحویلی به گمرک های مقصد عبور داخلی مشمول مقررات این ماده است.

تبصره ۳ - میزان کسري و اضافي غير متعارف کالاهايي که بدون بسته بندي وارد مي گردد نيز از نظر نحوه اقدام و اخذ جريمه مشمول مقررات اين ماده مي شود.

تبصره ۴ - مسؤول پرداخت جريمه هاي فوق در مورد شرکتهاي حمل و نقلي که در ايران نمايندگي رسمي در ايران ندارند گمرک مي تواند به منظور وصول جريمه هاي احتمالي از حامل کالا تضمين لازم را اخذ کند.

ماده ۱۰۵ - هرگاه کالايي که ورود آن ممنوع است براي ورود قطعي با نام و مشخصات کامل و صحيح اظهار شود گمرک بايد از ترخيص آن خودداري و به صاحب کالا يا نماينده قانوني وي به طور مکتوب اخطار کند که حداکثر ظرف سه ماه نسبت به عبور خارجي يا مرجوع کردن کالا با رعايت ضوابط اقدام نمايد. در صورت عدم اقدام ظرف مدت مزبور، گمرک کالا را ضبط و مراتب را به صاحب آن يا نماينده او ابلاغ مي نمايد. صاحب کالا حق دارد از تاريخ ابلاغ ضبط تا دو ماه اعتراض خود را به دادگاه صالحه تسليم نمايد و مراتب را حداکثر ظرف پانزده روز از تاريخ مراجعه به دادگاه صالحه به گمرک مربوطه اعلام کند. در غير اين صورت کالا به ضبط قطعي دولت در مي آيد.

تبصره ۱ - کالايي که وارد کردن آن جرم شناخته مي شود از شمول اين ماده مستثني است و طبق قوانين و مقررات مربوط به آن عمل مي شود.

تبصره ۲ - در مواردی که صاحب کالا به تشخیص گمرک معترض باشد و پرونده به واحدهاي ستادي و مراجع رسيدگي به اختلافات گمرکي احاله شود رسيدگي به آن خارج از نوبت انجام مي گيرد. تاريخ ابلاغ نظر نهايي گمرک مبدأ سه ماه مذکور است.

تبصره ۳ - اگر صاحب کالا يا نماينده قانوني او به طور مکتوب عدم موافقت خود را از عبور خارجي يا مرجوع کردن کالا قبل از سه ماه مذکور اعلام نمايد گمرک بلافاصله به ضبط کالا اقدام مي کند.

ماده ۱۰۶ - در مورد کالاي موضوع ماده (۱۰۵) که به جاي کالاي مجاز و بدون استفاده از اسناد خلاف واقع از گمرک ترخيص شده و از تاريخ ترخيص آن بيش از چهارماه نگذشته است به شرح زير رفتار مي شود:

الف - در صورتي که تمام يا قسمتي از کالاي ترخيص شده در اختيار صاحب کالا باشد کالا فوري توقيف و پس از رد حقوق ورودي دريافتي طبق مقررات ماده (۱۰۵) اين قانون رفتار مي شود.

ب - در صورتي که تمام يا قسمتي از کالاي ترخيص شده در اختيار صاحب کالا نباشد و معلوم گردد که در زمان ترخيص، حقوق ورودي بيشترى به آن تعلق مي گرفته است، مابه التفاوت حقوق ورودي مقدار به دست نيامده دريافت مي شود.

ماده ۱۰۷ - هرگاه ضمن رسيدگي به اظهارنامه يا بازرسي کالاي صادراتي معلوم شود وجوهي کمتر از ميزان مقرر، اظهار يا توديع گرديده است علاوه بر اخذ مابه التفاوت به تشخيص رئيس گمرک جريمه اي از پنج درصد (۵٪) تا پنجاه درصد (۵۰٪) مابه التفاوت مذکور دريافت مي شود.

تبصره - هرگاه در اظهارنامه صادراتي بيش از ده درصد (۱۰٪) کمتر يا بيشتر ارزش کالا غيرواقعي اظهار گردد تا تسهيلات و مزايای غيرقانوني براي صاحب کالا ايجاد نمايد جريمه اي بين ده درصد (۱۰٪) تا صد درصد (۱۰۰٪) مابه التفاوت ارزش، اخذ مي شود.

ماده ۱۰۸ - غير از مصاديقي که در اين قانون به عنوان قاچاق ذکر شده است کشف هر نوع مغايرت بعد از اظهار و قبل از ترخيص کالاي ورودي از گمرک که موجب زيان مالي دولت گردد و مستلزم اخذ تفاوت وجوه متعلقه باشد علاوه بر اخذ مابه التفاوت، با توجه به اوضاع و احوال به تشخيص رئيس گمرک جريمه اي از ده درصد (۱۰٪) تا صد درصد (۱۰۰٪) مابه التفاوت، دريافت مي شود.

تبصره ۱ - در صورتي که کشف مغايرت منجر به اخذ مابه التفاوت حقوق ورودي به ميزاني بيش از پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق ورودي کالاي اظهار شده باشد علاوه بر اخذ مابه التفاوت، حداقل جريمه مأخوذه نبايد کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) مابه التفاوت باشد.

تبصره ۲ - در مواردی که مقصد نهايي بارنامه بعد از گمرک، مرز ورودي باشد و اظهارنامه عبوري بر اساس مندرجات اسناد، تنظيم و تسليم گمرک شده باشد در صورتي که در اثر ارزيابي مغايرتي در نوع و ميزان کالا کشف شود و اسناد مورد قبول گمرک طی سه ماه ارائه نگردد، کالاي مغاير و مازاد توسط دولت ضبط مي گردد.

تبصره ۳ - جرائم مربوط به اظهار مغاير به استثناء تبصره (۲) اين ماده در مورد کالاي عبور خارجي و مرجوعي و عبور داخلي توسط شرکت حمل و نقل به صورت تضمين اخذ مي شود تا در صورت عدم خروج کالا يا عدم تحويل کالا به گمرک مقصد در مهلت مقرر علاوه بر اجراي مقررات مربوطه به درآمد قطعي واريز گردد.

ماده ۱۰۹ (اصلاحي ۱۲، ۵، ۱۴۰۴) - وسايل نقلیه و کالاهایی که به صورت عبوري، ورود موقت، ورود موقت براي پردازش يا مرجوعي وارد کشور مي گردد و وسايل نقلیه اي که به استناد جواز عبور بين المللي وارد کشور مي شود چنانچه در مهلت مقرر براي خروج از کشور يا تحويل به گمرک به غير از موارد قوه قهریه (فورس ماژور) مراجعه ننمايد به تشخيص رئيس گمرک به ازاي هر روز تأخير مشمول جريمه اي از ۱۳/۴۶۷/۰۰۰ الي ۱۷/۳۳۶/۰۰۰ ريال مي شود.

تبصره - مواردی که وجه تعهد يا تضمين دريافت شده از صاحب وسيله نقلیه يا کالا به درآمد واريز گرديده و يا جرم قاچاق به مراجع قضائي گزارش شده باشد، از حکم اين ماده مستثني است.

ماده ۱۱۰ (اصلاحي ۱۲، ۵، ۱۴۰۴) - هرگاه در اظهارنامه هايي که براي ترخيص کالا تسليم گمرک مي شود مشخصات کالا برخلاف واقع اظهار شده باشد ولي اين خلاف اظهار متضمن زيان مالي دولت نشود و کشف آن مستلزم اخذ تفاوت نباشد به تشخيص رئيس گمرک محل، جريمه اي که حداقل آن ۸/۶۶۸/۰۰۰ الي ۱۷/۳۳۶/۰۰۰ ريال است اخذ و با اجازه کتبي رئيس گمرک محل، اظهارنامه تسليمي اصلاح مي شود.

تبصره - در مواردی که اظهار خلاف از مصادیق تخلفات و قاچاق موضوع این قانون نباشد ولی کالا ممنوع ورود باشد گمرک در این موارد وفق مقررات ماده (۱۰۵) این قانون اقدام می نماید و علاوه بر آن، جریمه موضوع این ماده نیز اخذ می گردد.

ماده ۱۱۱ - مرتکبین تخلف از مقررات گمرکی که جریمه از آنها مطالبه می شود هرگاه نسبت به اصل جریمه یا میزان آن که توسط رئیس گمرک محل تعیین می گردد اعتراض داشته باشند می توانند قبل از ترخیص یا پس از تودیع یا تأمین آن در گمرک محل، اعتراض خود را با دلایل و مدارک به منظور ارجاع به مراجع رسیدگی به اختلافات گمرکی به گمرک مربوطه تسلیم نمایند.

تبصره - در تمام مواردی که توسط رؤساء گمرک، جریمه برای تخلفات گمرکی تعیین می گردد جریمه باید با توجه به نوع و تکرار و تعدد تخلف، سابقه و وضعیت متخلف، حجم و نوع و ارزش کالا، شرایط مکان و زمان، تعیین و به وضوح و به طور کامل در صورتجلسه تخلف قید و امضاء و یک نسخه از آن به گمرک ایران ارسال گردد و در مقابل وصول جریمه بلافاصله رسید رسمی صادر و به پرداخت کننده تسلیم شود.

ماده ۱۱۲ - اشتغال کارکنان گمرک به امر بازرگانی خارجی یا کارگزاری گمرکی و هر نوع حرفه دیگر که با تشریفات گمرکی مرتبط باشد ممنوع است. متخلفین با حکم مراجع رسیدگی به تخلفات اداری، به اخراج از خدمت در گمرک محکوم می شوند.

فصل دوم - قاچاق

ماده ۱۱۳ - موارد زیر قاچاق گمرکی محسوب می شود:

الف - کالایی که از مسیر غیرمجاز یا بدون انجام تشریفات گمرکی به قلمرو گمرکی وارد یا از آن خارج گردد. همچنین کالاهایی که بدون انجام تشریفات گمرکی یا از مسیرهای غیرمجاز وارد کشور شود و در داخل کشور کشف گردد.

تبصره - منظور از مسیر غیرمجاز، مسیرهایی غیر از موارد مندرج در تبصره (۱) ماده (۱۰۳) این قانون است.

ب - خارج نکردن وسایل نقلیه و یا کالای ورود موقت، ورود موقت برای پردازش، عبور خارجی و مرجوعی ظرف مهلت مقرر از قلمرو گمرکی و عدم تحویل کالای عبور داخلی شخصی ظرف مهلت مقرر جز در مواردی که عدم خروج یا عدم تحویل به گمرک و یا ترخیص قطعی، عمده نباشد.

تبصره - ارائه اسناد خلاف واقع که دلالت بر خروج وسایل نقلیه و کالا از قلمرو گمرکی و یا تحویل آنها به گمرک داشته باشند نیز مشمول مقررات این بند است.

پ - بیرون بردن کالای تجاری از اماکن گمرکی بدون اظهار یا بدون پرداخت یا تأمین حقوق ورودی، خواه عمل در حین خروج از اماکن گمرکی یا بعد از خروج کشف شود. هرگاه خارج کننده غیر از صاحب کالا یا نماینده قانونی او باشد گمرک عین کالا و در صورت نبودن کالا بهای آن را از مرتکب می گیرد و پس از دریافت وجوه گمرکی مقرر، به صاحب کالا مسترد می دارد و مرتکب طبق مقررات کیفری تعقیب می شود.

ت - کالای عبور خارجی که تعویض و یا قسمتی از آن برداشته شود.

ث - کالایی که ورود یا صدور آن ممنوع است تحت عنوان کالای مجاز یا مجاز مشروط و با نام دیگر اظهار شود. کالای عبوری مشمول تبصره (۲) ماده (۱۰۸) این قانون می شود.

ج - وجود کالای اضافی همراه کالای اظهار شده که در اسناد تسلیمی به گمرک ذکر از آن نشده است، مشروط بر اینکه کالای اضافی از نوع کالای اظهار شده نباشد. کالای اضافی موضوع ماده (۵۴) این قانون از شمول این بند مستثنی است.

چ - وسایل نقلیه و کالایی که صدور قطعی آن ممنوع یا مشروط است و به عنوان خروج موقت یا کران بری (کابوتاژ) اظهار شده باشد و ظرف مهلت مقرر به قلمرو گمرکی وارد نگردد. موارد قوه قهریه (فورس ماژور) و مواردی که عدم ورود کالا عمده نیست از این حکم مستثنی است.

ح - کالای مجاز یا مجاز مشروطی که تحت عنوان کالای مجاز یا مجاز مشروط دیگری که جمع حقوق ورودی آن کمتر است با نام دیگر و با استفاده از اسناد خلاف واقع اظهار شود، کالای عبوری مشمول تبصره (۱) ماده (۱۰۸) این قانون است. منظور از اسناد خلاف واقع اسنادی است که در آن خصوصیات کالایی ذکر شده باشد که با جنس و خصوصیات کالای اظهار شده تطبیق ننماید و یا جعلی باشد.

خ - کالا با استفاده از شمول معافیت با تسلیم اظهارنامه خلاف یا اسناد غیرواقعی و یا با ارائه مجوزهای جعلی به گمرک اظهار شود.

د - کالای جایگزین شده ممنوع الصدور یا مشروط یا دارای ارزش کمتری که با کالای صادراتی که برای آن پروانه صادر گردیده است تعویض شود.

ذ - کالای مورد معافیتی که بدون رعایت مقررات ماده (۱۲۰) این قانون به دیگری منتقل شود.

ماده ۱۱۴ - بنا به پیشنهاد گمرک ایران، اشخاصی که کارت بازرگانی دارند، چنانچه مرتکب قاچاق کالا شوند، کارت بازرگانی آنها پس از رسیدگی به موضوع در کمیسیون مرکب از نمایندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و گمرک ایران به طور موقت توقیف یا به طور دائم ابطال می گردد.

تبصره - ابطال کارت بازرگانی مانع از ترخیص کالایی که طبق مقررات، قبل از محرومیت برای آن گشایش اعتبار شده یا حمل آن آغاز گردیده است، نمی شود.

ماده ۱۱۵ - در صورتی که در اجرای مقررات و کنترلهای گمرکی بخشی از محموله، مشمول مقررات قاچاق گمرکی تشخیص داده شود، نگهداری یا ضبط مابقی کالا یا وسیله نقلیه آن مجاز نمی باشد، مگر آن که به تشخیص گمرک نگهداری آنها برای اثبات عمل قاچاق یا وصول جریمه ها ضروری باشد.

ماده ۱۱۶ - هرگونه حك و اصلاح در صورتمجلس كشف و ضبط، حذف يا الحاق نام شخص يا اشخاص ديگري در آن به عنوان عوامل كشف و تغيير دادن در مندرجات آن ممنوع است و مرتكب در صورت وجود عمد به عنوان جعل و تزوير در اسناد دولتي در مراجع قضائي مورد تعقيب قرار مي گيرد. هرگاه جعل و تزوير مزبور متضمن جرم ديگري نيز باشد مرتكب براي آن جرم نيز طبق مقررات و قوانين مربوط مورد تعقيب واقع مي شود.

ماده ۱۱۷ - اسناد مثبته گمرکي که در موارد احتمالي قاچاق مي توان به آن استناد نمود عبارت از اصل اسناد زير است:

الف - پروانه ورود گمرکي

ب - پته گمرکي

پ - قبض سپرده موجب ترخيص کالا

ت - قبض خريد کالاي متروکه، ضبطي و بلاصاحب

ث - پروانه عبور

ج - پروانه مرجوعي

چ - پروانه ورود موقت

ح - پروانه ورود موقت براي پردازش

خ - پته عبور

د - پروانه کران بري (کابوتاژ)

ذ - پروانه صادراتي

ر - پروانه صدور موقت

ز - کارت مسافري صادره توسط مناطق آزاد تجاري و صنعتي

ژ - کارت هوشمند تکميل و تأييد شده توسط گمرک

تبصره - مشخصات مذکور در اين اسناد بايد با مشخصات کالا تطبيق نمايد و فاصله بين تاريخ صدور سند و تاريخ كشف کالا با توجه به نوع کالا و نحوه مصرف آن متناسب باشد.

ماده ۱۱۸ - مقررات كشف، تحويل، تهيه صورتمجلس قاچاق، توقيف کالا و متهم، مخبر، كاشف، ميزان جريمه ها، نحوه وصول، فروش و تقسيم حاصل فروش و جريمه هاي آن، نحوه ارجاع پرونده به مراجع صالحه و ساير موارد پيش بيني نشده در اين فصل تابع قوانين مربوط به قاچاق است.

بخش نهم - معافيتها و ممنوعيتها

فصل اول - معافيتها

ماده ۱۱۹ - علاوه بر معافيتهاي مذکور در جدول تعرفه گمرکي ضميمه آيين نامه اجرائي قانون مقررات صادرات و واردات و معافيتهاي ديگري که به موجب قوانين، تصويب نامه ها، موافقتنامه ها و قراردادهاي مصوب مجلس شوراي اسلامي برقرار شده است، موارد زير نيز از پرداخت حقوق ورودي معاف مي باشد:

الف - کالاهاي مورد استفاده متعلق به رؤساي کشورهاي خارجي و همراهان آنها

ب -

۱ - کالاي مورد استفاده رسمي مأموريتهاي سياسي خارجي و کالاي مورد استفاده شخصي مأموران سياسي و خانواده آنان موضوع ماده (۳۶) قانون مربوط به قرارداد وين درباره روابط سياسي، مصوب ۲۱ / ۷ / ۱۳۴۳ به شرط رفتار متقابل و با تشخيص وزارت امور خارجه و گمرک ايران در هر مورد

۲ - کالاي مورد استفاده رسمي مأموريتهاي کنسولي خارجي و کالاي مورد استفاده شخصي مأموران کنسولي خارجي و اعضاي خانواده آنان که اهل خانه او مي باشند در حدود قانون کنوانسيون وين درباره روابط کنسولي مصوب ۴ / ۱۲ / ۱۳۵۳ به شرط رفتار متقابل و با تشخيص وزارت امور خارجه و گمرک ايران در هر مورد

۳ - کالاي مورد استفاده رسمي نمايندگيهاي سازمان ملل متحد و مؤسسات تخصصي وابسته به آن و کالاي مورد استفاده کارکنان و کارشناسان سازمان ملل متحد، مأمور خدمت در ايران در حدود قانون کنوانسيون مزاي و مصونيتهاي سازمان ملل متحد مصوب ۱۳ / ۱۲ / ۱۳۵۲ و قانون کنوانسيون مزاي و مصونيتهاي سازمانهاي تخصصي ملل متحد مصوب ۲۰ / ۱۲ / ۱۳۵۲ با تشخيص وزارت امور خارجه و گمرک ايران در هر مورد

۴ - کالاي مورد استفاده کارشناسان خارجي اعزامي از محل کمکهاي فني، اقتصادي، علمي و فرهنگي کشورهاي خارجي و مؤسسات بين المللي به ايران، برابر آيين نامه مزاي و معافيتهاي کارشناسان خارجي مصوب ۲۳ / ۴ / ۱۳۴۵ با تشخيص وزارت امور خارجه و گمرک ايران در هر مورد و اشياء مورد استفاده رسمي بازرسان سازمان کنوانسيون منع سلاحهاي شيميايي در حدود قانون الحاق دولت جمهوري اسلامي ايران به کنوانسيون منع گسترش، توليد، انباشت و به کارگيري سلاحهاي شيميايي و انهدام آنها مصوب ۵ / ۵ / ۱۳۷۶ و ساير کنوانسيونهاي بين المللي که دولت جمهوري اسلامي ايران به آن پيوسته است و يا مي پيوندند در حدود مقررات اين کنوانسيونها

۵ - آلات و ادوات حفاري و مواد شيميايي و وسايل عمليات علمي و فني وارد شده توسط هيأتهاي علمي باستان شناسي کشورهاي عضو سازمان تربيتي و علمي و فرهنگي ملل متحد (يونسکو) با تشخيص و تأييد سازمان ميراث فرهنگي صنايع دستي و گردشگري و گمرک ايران در هر مورد براي حفاري و اکتشافات علمي

پ - رادار و تجهيزات کمک ناوبري هوايي که امکان ساخت داخلي آنها در کشور فراهم نيست به پيشنهاد شرکت فرودگاههاي کشور و موافقت وزارت راه و شهرسازي و تأييد وزارتخانه هاي صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادي و دارايي

ت - تجهیزات نظامي اعم از اسلحه و مهمات، لوازم مخابراتي نظامي، مواصلاتي، تانک و ساير ارايه هاي زره پوش جنگي و وسايل نقلیه خاص دفاعي به استثناء سواري و سواري کار و مواد اولیه براي ساخت اقلام ياد شده که با تأييد کتبي وزير دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح از بودجه دولت يا از محل هر اعتبار ديگري که به همين منظور تخصيص يافته و به تصويب دولت رسیده است و به صورت انحصاري براي مصارف وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح و ساير نيروهاي مسلح و انتظامي خريداري و به طور مستقيم به نام سازمانهاي مذکور از خارج وارد شده

تبصره - وزراي امور اقتصادي و دارايي و دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح بنا به دلايل نظامي و امنيتي مي توانند کالاي وارده را از بازرسي معاف و مراتب را به گمرک اعلام نمايند.

ث - اقلام و تجهيزات خاص اطلاعاتي با تأييد کتبي وزير اطلاعات

تبصره ۱ - اقلام مزبور از بازبيني و بازرسي معافند.

تبصره ۲ - مقررات اين بند شامل صادرات کالاهاي مذکور نيز مي شود.

ج - کالاي عبوري خارجي، مرجوعي، انتقالي، کران بري (کابوتاژ)، واردات موقت، واردات موقت براي پردازش

چ - اسباب سفر و لوازم شخصي و اشياء غيرمستعمل و مواد خوراكي غيرتجاري همراه مسافر

تبصره - سقف ارزش معافيت اقلام موضوع اين بند در مورد هر مسافر مبلي است که به پيشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصويب هيأت وزيران تعيين مي شود. در صورت افزايش، مازاد بر آن با حفظ جنبه غيرتجاري مشمول پرداخت حقوق ورودي مي شود.

ح - لوازم خانه و لوازم شخصي ايرانيان مقيم خارج که مدت اقامت آنان در خارج يك سال يا بيشتر باشد و لوازم خانه و اشياء اتباع خارجي داراي اجازه اقامت که به ايران وارد مي شوند مشروط بر اين که:

۱ - لوازم و اشياء مزبور از يك ماه قبل تا نه ماه بعد از ورود شخص به قلمرو گمرکي وارد شود موارد قوه قهریه (فورس ماژور) به تشخيص گمرک ايران مستثني است.

۲ - لوازم و اشياء مزبور به تشخيص گمرک با وضع و شؤون اجتماعي آنان متناسب بوده و جنبه تجاري نداشته باشد.

۳ - در پنج سال گذشته، از چنين معافيتي استفاده نکرده باشند.

تبصره ۱ - کارمندان دولت که براي انجام مأموريت یکساله يا بيشتر به خارج از کشور اعزام مي شوند در صورتي که قبل از پايان مأموريت و توقف یکساله از خارج احضار شوند همچنين ايرانياني که به تشخيص وزارت امور خارجه به ناحق از کشور محل سکونت اخراج مي شوند مشمول شرط مدت يك سال توقف مذکور در اين بند نيستند.

تبصره ۲ - منظور از لوازم خانه اشيائي است که به طور عرفي مورد استفاده شخص و يا خانواده صاحب آن اشياء هنگام اقامت در يك محل قرار مي گيرد.

تبصره ۳ - اشخاصي که با رعايت مقررات مربوطه از مناطق آزاد به سرزمين اصلي وارد مي گردند نيز مشمول تسهيلات اين بند مي شوند.

تبصره ۳ - اشخاصي که با رعايت مقررات مربوطه از مناطق آزاد به سرزمين اصلي وارد مي گردند نيز مشمول تسهيلات اين بند مي شوند.

خ - آلات و ابزاردستي اعم از برقي و غيربرقي مربوط به کار يا حرفه ايرانيان شاغل در خارج و خارجياني که به ايران مي آيند مشروط بر اين که:

۱ - اشتغال آن افراد به حرفه و پيشه و کار مورد ادعاء به تصديق مقامات کنسولي ايران در کشور محل اقامت قبلي آنان برسد. در نقاط فاقد مقامات کنسولي ايران ارائه گواهي مقامات محلي کفايت مي کند.

۲ - از يك ماه قبل از ورود تا نه ماه بعد از ورود آنان به قلمرو گمرکي برسد.

د - لوازم شخصي، لوازم خانه و آلات و ابزار کار دستي ايرانيان مقيم خارج که فوت مي شوند، با ارائه صورتمجلس ماترك که حداکثر ظرف یکسال بعد از فوت، توسط مأموران کنسولي دولت جمهوري اسلامي ايران تنظيم گردد و حداکثر تا يك سال بعد از صدور گواهي انحصار وراثت وارد کشور شود.

تبصره - مقامات محلي به تشخيص وزارت امور خارجه در مواردی که مأموران کنسولي دولت جمهوري اسلامي ايران در کشور محل اقامت نباشند، صلاحيت تنظيم صورتمجلس مذکور را دارند.

ذ - دارو و لوازم طبي و بيمارستاني مورد احتياج درماني و بهداشتي مؤسسات خيريه و عام المنفعه با گواهي وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکي

تبصره - فهرست اين مؤسسات با تأييد وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکي با پيشنهاد وزير امور اقتصادي و دارايي به تصويب هيأت وزيران مي رسد.

ر - وسايل نقلیه از جمله آمبولانس، خودروهاي فرماندهي امداد و نجات، خودروهاي ويژه امداد و نجات به استثناء سواري، دارو، لوازم پزشکي طبي و بيمارستاني، بالگرد و قايق امدادي، مواد غذايي، پوشاک، پتو، چادر، خانه هاي پيش ساخته يا ساير کالاهاي امداد و نجات مورد نیاز که به منظور کمک به آسيب ديدهگان از بلاياي طبيعي يا حوادث غيرمترقبه يا ساير وظائف و مأموريتهاي تصريح شده در اساسنامه هلال احمر جمهوري اسلامي ايران که به نام هلال احمر جمهوري اسلامي ايران وارد مي شود با تشخيص وزارت امور اقتصادي و دارايي

تبصره - تشریفات گمرکي و ترخیص کالاها و اقلام وارداتي و اهدائي به هنگام وقوع بحرانها و سوانح و حوادث غیرمترقبه ملي و منطقه اي در کمترین زمان ممکن به عمل مي آید.

ز - اشیاء باستانی مربوط به میراث فرهنگ و تمدن ایران، اعم از اینکه از قبل به خارج از کشور برده شده یا در خارج از کشور به دست آمده باشد با تشخیص و تأیید سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

ژ - ورود اشیاء هنري و فرهنگی به منظور تشکیل بایگاني موزه ها و نمایشگاههاي فرهنگی و هنري، کتابخانه ها و مبادلات فرهنگی و هنري و تعمیر و مرمت آثار باستانی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي، سازمان اسناد و کتابخانه ملي ایران و سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی حسب مورد

س - اشیاء عتیقه مربوط به میراث فرهنگ و تمدن سایر کشورها که براي ایجاد یا تکمیل موزه هاي عمومي وارد کشور مي شود به تشخیص و تأیید سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

ش - کالاهاي صادراتي که به هر علت عیناً بازگشت داده شود با رعایت مقررات ماده (۶۵) این قانون

تبصره - منظور از کلمه عیناً در این قانون آن است که روي کالاي صادراتي بازگشت شده به کشور، در خارج عملي انجام و یا از آن استفاده نشده باشد.

ص - سوخت و روغن مصرفي وسایل نقلیه به میزان متعارف در ورود و خروج از کشور

ض - نمونه هاي تجاري بي بها که به تشخیص گمرک ذاتاً قیمتي نداشته و در عرف قابل خرید و فروش نباشد، با رعایت کنوانسیون مربوطه

تبصره - در مورد نمونه هاي داراي بهاي ذاتي صاحب کالا مي تواند با حضور مأموران گمرک آن را غیرقابل فروش ساخته و ترخیص نماید.

ط - مدالها، نشانها و تندیسهاي اعطائي از طرف دولتها و مؤسسات خارجي بین المللي به طور رسمي به اتباع ایران

ظ - هواپیماهاي باري و مسافري

ع - کالانما (کاتولوگ)، دفترک (بروشور)، تقویم، لوحهاي فشرده تبلیغاتي، کتابچه حاوي مشخصات فني و تجاري کالا، اسناد مربوط به حمل کالا، نقشه هاي فني فاقد جنبه تجاري

غ (منسوخه ۱۱، ۲، ۱۴۰۱) - واردات ماشین آلات خط تولید که به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک جمهوری اسلامی ایران، مورد نیاز واحدهاي توليدي، صنعتي و معدني مجاز مي باشد.

تبصره ۱ - کالاهاي موضوع این ماده مشمول محدوديتها و ممنوعيتها به استثناء محدوديتها و ممنوعيتهاي شرعي و قانوني با رعایت مقررات فصل دوم از بخش نهم این قانون با عنوان «ممنوعيتها» نمي شود.

تبصره ۲ - معافيتهاي موضوع بندهاي (چ) تا (د) این ماده شامل وسایل نقلیه نیست.

ماده ۱۲۰ - کالاهاي موضوع بندهاي (ب)، (ث)، (ذ)، (ر) و (ژ) ماده (۱۱۹) این قانون و کالاهايي که به موجب قوانین خاص یا تصویب نامه هاي هیأت وزیران با معافیت از حقوق ورودي ترخیص مي شوند اگر قبل از انقضاء ده سال از تاریخ ترخیص آن به شخص دیگری که حق استفاده از معافیت با همان شرایط را ندارد به هر عنوان اعم از قطعي یا وکالتي واگذار شود باید وجوه متعلقه را با کسر مبلغی که به تناسب فرسودگي و استهلاك در نظر گرفته مي شود، پرداخت کند. مواردی که طبق مقررات مربوط براي واگذاري نحوه دیگری مقرر شده باشد، مستثني است.

تبصره - واگذاري کالاي موضوع این ماده قبل از پنج سال از تاریخ ترخیص مستلزم اخذ مجوزهاي ورود است.

ماده ۱۲۱ - حقوق ورودي قطعات و لوازم و موادي که براي مصرف در ساخت یا مونتاژ یا بسته بندي اشیاء یا مواد یا دستگاهها وارد مي گردد در مواردی که مشمول ردیفی از جدول تعرفه شود که مجموعاً مأخذ حقوق ورودي آن بیشتر از جمع مأخذ حقوق ورودي شيء یا ماده یا دستگاه آماده باشد به تشخیص و نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت به مأخذ حقوق ورودي شيء یا ماده یا دستگاه آماده مربوط وصول مي شود.

فصل دوم - ممنوعيتها

مبحث اول - ممنوعيتها در ورود قطعي

ماده ۱۲۲ - ورود قطعي کالاهاي مشروحه زیر ممنوع است:

الف - کالاهاي ممنوعه بر اساس شرع مقدس اسلام و به موجب قانون

ب - کالاهای ممنوع شده به موجب جدول تعرفه گمرکي یا تصویب نامه های متکي به قانون

پ - اسلحه از هر قبیل، باروت، چاشنی، فشنگ، گلوله و سایر مهمات جنگي، دینامیت و مواد محترقه و منفجره مگر با اعلام و موافقت وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

ت - مواد مخدر و روانگردان از هر قبیل و پیش سازهای آنها مگر با موافقت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در هر مورد

ث - دستگاههای فرستنده از هر نوع و قطعات متعلق به آنها مگر با موافقت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در هر مورد

ج - دستگاه مخصوص عکاسي و فیلمبرداری هوایی مگر با موافقت وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

چ - سامانه (سیستم) های استراق سمع، فرستنده ها و ضبط کننده های کوچک اعم از ریزدوربینها و ریزمیکروفونها با قابلیت جاسوسي و فرستنده های خاص و پوششی با سرعت بالا، انواع کالا یا سامانه (سیستم) های با قابلیت کنترل و شنود ارتباطات با سیم و بی سیم (مونیتورینگ) و سامانه (سیستم) های رمزکننده که در راستای اهداف جاسوسي کاربرد دارند مگر با موافقت وزارت اطلاعات در هر مورد

تبصره ۱ - ورود کالاهای الکترونیکی و مخابراتی با کاربرد تجاری و مدل خاص که مورد سوء استفاده جاسوسي قرار می گیرند و همچنین کالاها و مواد دارویی، غذایی، معدنی، سموم و مواد آلی که به عنوان کالای دومانظوره مورد سوء استفاده بیوتروریزم قرار می گیرند بر اساس اعلام وزارت اطلاعات حسب مورد ممنوع می گردد.

تبصره ۲ - فهرست و مشخصات کالاهای موضوع این بند و تبصره (۱) توسط وزارت اطلاعات تعیین و به گمرک ایران اعلام می گردد.

ح - حاملین صوت و تصویر ضبط شده خلاف نظم عمومی یا شؤون ملی یا عفت عمومی و یا مذهب رسمی کشور به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

خ - کتاب، روزنامه، مجله، صور، علامت و هر نوع نوشته مخالف نظم عمومی یا شؤون ملی یا عفت عمومی و یا مذهب رسمی کشور به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

د - کالاهای دارای عبارت یا علامتی مخالف نظم عمومی یا شؤون ملی یا عفت عمومی و یا مذهب رسمی کشور روی خود آنها یا روی لفاف آنها و یا در اسناد مربوط به آنها

ذ - اسکناس های خارجی از جریان قانونی خارج شده، اسکناس، تمبر و برچسب (باندرول) تقلبی و بلیط بخت آزمایی (لاتاری)

ر - کالاهای دارای نشانی یا نام یا علامت یا مشخصات دیگری بر روی خود کالا یا روی لفاف آنها به منظور فراهم کردن موجبات اغفال خریدار و مصرف کننده نسبت به سازنده یا محل ساخت یا خواص یا مشخصات اصلی آن کالا

تبصره - کالایی که با نظارت و تأیید گمرک موجبات اغفال در آنها محو گردد، از شمول بند فوق مستثنی است.

ز - کالاهای ممنوع ورود به موجب قوانین خاص

مبحث دوم - ممنوعیتها در ورود موقت و عبور داخلی

ماده ۱۲۳ - در ورود موقت و عبور داخلی، محدودیتهای ذیل قابل اعمال است:

الف - ورود موقت و عبور داخلی کالاهایی که به موجب قانون ممنوع گردیده است، امکانپذیر نیست.

ب - ورود موقت و عبور داخلی کالاهای موضوع بندهای (پ) تا (ج) ماده (۱۲۲) این قانون منوط به موافقت وزارتخانه های مربوطه است.

پ - ورود موقت کالاهای موضوع بندهای (چ) و (ح) ماده (۱۲۲) این قانون ممنوع است ولیکن عبور داخلی این کالاها منوط به موافقت وزارتخانه های مربوطه است.

ت - ورود موقت و عبور داخلی کالاهای مجاز مشروط، با موافقت گمرک ایران امکانپذیر است.

مبحث سوم - ممنوعیتها در عبور خارجی

ماده ۱۲۴ - فهرست کالاهای ممنوعه برای عبور خارجی و عمل انتقال (ترانشیپمنت) توسط شورای امنیت کشور تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۲۵ - دولت می تواند با صدور تصویب نامه، عبور خارجی، ورود موقت، عمل انتقال یا کران بری (کابوتاژ) هر کالایی را به اقتضاء مصالح اقتصادی یا امنیت عمومی یا بهداشتی منع یا مقید به شرایطی کند.

مبحث چهارم - ممنوعیتها در صادرات

ماده ۱۲۶ (اصلاحی ۱۰، ۱۱، ۱۳۹۵) -

الف (الحاقی ۱۰، ۱۱، ۱۳۹۵) - هرگونه وضع مالیات یا عوارض برای صادرات کالاهای مجاز و غیریارانه ای و جلوگیری از صادرات هرگونه کالا به منظور تنظیم بازار داخلی ممنوع است و صدور کلیه کالاها و خدمات به جز موارد زیر مجاز می باشد:

۱ - اشیای عتیقه و میراث فرهنگی به تشخیص سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

۲- آن دسته از اقلام خاص دامی، نباتی، خاک زراعی و مرتعی و گونه هایی که جنبه حفظ ذخایر ژنتیکی و یا حفاظت تنوع زیستی داشته باشند، به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیط زیست

تبصره (الحاقی ۱۰، ۱۱، ۱۳۹۵) - فهرست کالاهای غیر مجاز و یارانه ای برای صادرات با پیشنهاد دستگاه ذی ربط و تصویب شورای اقتصاد تعیین و سه ماه پس از ابلاغ اجراء می شود.

ب (الحاقی ۱۰، ۱۱، ۱۳۹۵) - صادرات کالاهایی که دولت برای تأمین آنها یارانه مستقیم پرداخت می کند، تنها با پیشنهاد دستگاه مربوطه و تصویب شورای اقتصاد مجاز است. در این صورت کلیه صادرکنندگان موظفند گواهی مربوط به عودت کلیه یارانه های مستقیم پرداختی به کالاهای صادر شده را قبل از خروج، از وزارت امور اقتصادی و دارایی اخذ کنند.

پ (الحاقی ۱۰، ۱۱، ۱۳۹۵) - به منظور هدفمندسازی معافیت ها و شفاف سازی حمایت های مالی دولت، سازمان امور مالیاتی موظف است مالیات با نرخ صفر را جایگزین معافیت های قانونی کند و موارد آن را در ردیفهای جمعی - خرجی بودجه سالانه، محاسبه و درج نماید.

ماده ۱۲۷ - ورود و ترخیص کالاها تحت هر يك از رویه های گمرکي که بنا به ملاحظات بهداشتی، قرنطینه ای، ایمنی و زیست محیطی و نظایر آن بر اساس قانون مستلزم اعلام نظر سازمان های مربوطه باشد، موکول به اخذ گواهی از این سازمانها است.

بخش دهم - کارگزار گمرکي

ماده ۱۲۸ - کارگزار گمرکي در گمرک به شخصي اطلاق می شود که تشریفات گمرکي کالای متعلق به اشخاص دیگر را به وکالت از طرف آنان انجام دهد. حدود اختیارات وکیل باید به تفکیک در وکالت نامه رسمی که توسط موکل در فرم نمونه ارائه شده توسط گمرک ایران تنظیم می شود، مشخص گردد. کارگزار گمرکي باید پروانه مخصوص از گمرک ایران تحصیل نماید که این پروانه برای ترخیص کالا از کلیه گمرکهای کشور معتبر است.

تبصره - شرایط و دستورالعمل انتخاب، نحوه فعالیت و سایر امور مرتبط با این ماده در حدود مقررات این قانون در آیین نامه اجرائی تعیین می شود.

ماده ۱۲۹ - در مواردی که کارگزار گمرکي یا کارمند ترخیص مربوطه به هنگام انجام تشریفات گمرکي به عمد اظهارنامه ای خلاف واقع که متضمن زیان مالی دولت باشد تنظیم نماید، تخلف او به پیشنهاد گمرک ایران در کمیسیون رسیدگی به تخلفات که مرکب از اشخاص ذیل است، رسیدگی می شود:

الف - نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت

ب - نماینده اتحادیه کارگزاران گمرکي با معرفی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران (در صورت نبود اتحادیه، نماینده اتاق) و حسب مورد نماینده اتاق تعاون ایران در پرونده های مربوط به بخش تعاون

پ - نماینده گمرک ایران (سرپرست کمیسیون)

این کمیسیون با دعوت از کارگزار گمرکي مربوطه به موضوع رسیدگی می کند و در صورت اثبات عمدی بودن تخلف، پروانه کارگزار گمرکي یا کارت وی را متناسب با میزان و تعداد تخلف، تعلیق یا به طور دائم باطل و مراتب را به طور کتبی به وی و گمرکها اعلام می نماید. چنانچه کارگزار گمرکي یا کارمند ترخیص در ارتکاب عمل قاچاق گمرکي دخالت داشته باشد، علاوه بر اجرای مقررات بالا، مشمول مجازات مقرر در قوانین قاچاق می شود. اگر عمل خلاف وی مستلزم مجازاتهای دیگر باشد وفق مقررات مربوطه عمل می گردد.

کمیسیون و دبیرخانه آن در گمرک ایران تشکیل می شود.

تبصره ۱ - تعلیق یا ابطال پروانه مانع انجام تشریفات گمرکي اظهارنامه هایی که قبل از آن تسلیم شده نیست.

تبصره ۲ - هرگاه کارگزار گمرکي متخلف، از اشخاص حقوقی باشد مقررات این ماده، هم شامل شخص حقوقی مزبور و هم شامل کسانی که در آن شخصیت حقوقی حق امضاء دارند و اظهارنامه خلاف را امضاء کرده اند و یا در آن اقدام خلاف، مداخله داشته اند می شود و هرگاه کارگزار گمرکي مزبور از اشخاص حقیقی باشد در مدت ممنوعیت نمی تواند به عنوان شخصی که دارای امضاء در يك شخصیت حقوقی کارگزار گمرکي است در امور کارگزار گمرکي فعالیت نماید.

ماده ۱۳۰ - شرکتهای حمل و نقل که به موجب سند حمل و در اجرای تعهدات خود وظایف ترخیص و تحویل کالا در مقصد به صاحب آن را نیز بر عهده دارند برای انجام تشریفات ترخیص باید دارای پروانه کارگزار گمرکي باشند و در این موارد سند حمل به منزله وکالتنامه تلقی می گردد، مشروط بر اینکه در اساسنامه شرکت به صراحت امکان این فعالیت منظور شده باشد.

تبصره - انجام تشریفات گمرکي کالای عبور داخلی به صورت حمل یکسره، عبور خارجی و انتقالی توسط شرکتهای حمل و نقل مربوطه نیاز به کارت کارگزار گمرکي ندارد. در این گونه موارد بارنامه به منزله وکالت نامه تلقی می گردد.

ماده ۱۳۱ - شرکتهای حمل سریع (اکسپرس کریر) که مسئولیت حمل و تحویل کالا را بر عهده دارند، می توانند فقط با ارائه بارنامه و فاکتور به گمرک اظهار و کالا را با رعایت سایر مقررات، ترخیص و تحویل صاحبان آنها نمایند.

تبصره - فهرست و میزان کالاهای قابل ترخیص و نحوه و ضوابط فعالیت و مسئولیتهای شرکتهای مذکور در حدود مقررات این قانون در آیین نامه اجرایی تعیین می گردد.

ماده ۱۳۲ - کارگزار گمرکی، شرکتهای حمل و نقل و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مسؤول اعمال کارکنان و نمایندگان معرفی شده خود به گمرک می باشند.

بخش یازدهم - بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

فصل اول - کلیات

ماده ۱۳۳ - گمرکها موظفند کلیه پته ها، اظهارنامه ها و سایر اسناد گمرکی مربوط به ترخیص کالا را پس از امضاء پته یا پروانه، حداقل یک بار از نظر اجرای صحیح مقررات و اینکه وجوه گمرکی متعلقه به طور صحیح و کامل طبق مقررات وصول شده است، قبل از شمول مرور زمان، مورد بازبینی قرار دهند.

ماده ۱۳۴ - گمرک ایران می تواند هر تعداد از اظهارنامه های گمرکها را که ضروری تشخیص دهد در مهلت قانونی بازبینی مجدد نماید.

تبصره - گمرکها موظفند بر اساس درخواست گمرک ایران قبل از انقضاء شش ماه مهلت قانونی، اظهارنامه ها و اوراق مورد نظر را برای بازبینی مجدد ارسال نمایند.

ماده ۱۳۵ - هرگاه بعد از ترخیص کالا از گمرک معلوم گردد وجوهی که وصول آن بر عهده گمرک است بیشتر یا کمتر از آنچه مقرر بوده دریافت گردیده یا اساساً دریافت نشده و یا اشتباهی دریافت گردیده است گمرک و صاحب کالا می توانند ظرف شش ماه از تاریخ امضاء پروانه یا پته گمرکی کالای مورد بحث، کسر دریافتی و یا اضافه پرداختی را از یکدیگر مطالبه و دریافت کنند. رد اضافه پرداختیها از محل درآمد جاری به عمل می آید.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۲، ۵، ۱۴۰۴) - کسر دریافتی کمتر از ۱۷/۳۳۶/۰۰۰ ریال در مورد هر اظهارنامه قابل مطالبه نیست.

تبصره ۲ - چنانچه طبق قوانین خاص برای مطالبه وجوهی که وصول آن بر عهده گمرک است مهلت مرور زمان قانونی دیگری تعیین شود مورد، مشمول مهلهای مربوطه می گردد.

تبصره ۳ - چنانچه پس از ترخیص کالا ظرف شش ماه از تاریخ امضاء پروانه یا پته گمرکی، حکم معافیت به گمرک تسلیم شود با رعایت مقررات، مبلغ پرداختی مربوطه قابل استرداد است.

ماده ۱۳۶ - طرف گمرک برای مطالبه کسر دریافتی و یا استرداد اضافه پرداختی، شخصی است که پروانه یا پته گمرکی به نام او به عنوان صاحب کالا صادر شده است.

فصل دوم - کسر دریافتی

ماده ۱۳۷ - گمرک مکلف است مابه التفاوت و یا تمام وجوه کسر دریافتی را طی مطالبه نامه کتبی به صاحب کالا و در صورت عدم دسترسی، به وکیل یا نماینده صاحب کالا به نشانی مندرج در اظهارنامه ابلاغ و آن را از صاحب کالا مطالبه و دریافت نماید. ابلاغ مطالبه نامه به وکیل یا نماینده صاحب کالا ولو اینکه مورد وکالت یا نمایندگی محدود به ترخیص کالا باشد قاطع مرور زمان شش ماهه است.

تبصره ۱ - روز امضاء پروانه یا پته و روز ابلاغ کسر دریافتی جزء مهلت شش ماهه محسوب نمی شود.

تبصره ۲ - مطالبه نامه باید مربوط به یک پروانه یا پته و مبلغ و مستند قانونی آن مشخص باشد.

ماده ۱۳۸ - اشخاصی که کسر دریافتی از آنها مطالبه می شود هرگاه نسبت به مبلغ مورد مطالبه اعتراض داشته باشند می توانند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ مطالبه نامه دلایل اعتراض خود را به طور کتبی به گمرک اعلام دارند در این صورت گمرک به اعتراض نامه رسیدگی می کند و در مواردی که اعتراض موجه شناخته شود از ادامه مطالبه خودداری می نماید وگرنه دلیل رد اعتراض را به مؤدی ابلاغ می کنند که در آن صورت چنانچه صاحب کالا به اعتراض خود باقی باشد می تواند ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ بدون تودیع سپرده، درخواست ارجاع پرونده به کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی را بنماید. ارجاع پرونده بعد از مهلهای فوق حداکثر تا شش ماه امکانپذیر است و مستلزم تأمین مبلغ مورد مطالبه می باشد.

ماده ۱۳۹ - در صورت عدم پرداخت و عدم اعتراض در مهلهای تعیین شده در ماده (۱۴۴) این قانون و سایر مواردی که بر اساس این قانون مطالبه قطعی می شود، عملیات اجرایی وصول مطالبات شروع می گردد.

ماده ۱۴۰ - از تاریخ قطعی بودن مطالبه علاوه بر مابه التفاوت، به ازاء هر ماه نسبت به مدت تأخیر معادل نیم درصد (۵/۰٪) مبلغ کسر دریافتی جریمه دیرکرد احتساب و دریافت می شود.

فصل سوم - اضافه پرداختی

ماده ۱۴۱- به درخواستهاي رد اضافه پرداختي که بعد از خروج کالا از گمرک ادعاء مي شود وقتي ترتيب اثر داده مي شود که داراي شرايط زير باشد:

الف - هر درخواست رد اضافه پرداختي بايد فقط مربوط به يك پروانه يا پته گمرکي باشد و مبلغ و علت تقاضاي استرداد در آن قيد شود.

ب - ارائه اصل پروانه يا پته گمرکي براي رد اضافه پرداختي الزامي است، مگر اينکه ثابت شود که اصل سند از بين رفته است که در چنين موردی بايد تقاضا کننده تعهدي بسپارد که در صورت کشف خلاف از عهده مسؤوليت آن بر آيد.

پ - ملاک تشخيص تاريخ تسليم در خواست رد اضافه پرداختي، تاريخ ثبت آن در گمرک محل ترخيص و يا گمرک ايران است.

ت - روز صدور پروانه و روز ثبت تقاضاي رد اضافه پرداختي در گمرک جزء مهلت شش ماهه مزبور محسوب نمي شود.

ماده ۱۴۲- مبلغ اضافه پرداختي بايد به صاحب کالا يا وکیل قانوني او که حق دريافت وجه را دارد از زمان قطعيت، ظرف يك ماه مسترد شود. در صورت تأخير پرداخت، گمرک از محل جریمه وصولي ماده (۱۴۰) به ازاء هر ماه نيم درصد (۵ / %) مبلغ اضافه پرداختي را به عنوان جریمه به صاحب کالا پرداخت مي نمايد.

تبصره- گمرک موظف است پس از رد اضافه پرداختي، مراتب را با ذکر مبلغ در متن اصل پروانه يا پته گمرکي و اظهارنامه درج نمايد مگر اينکه ثابت شود اصل سند از بين رفته که در چنين موردی بايد تقاضاکننده با ارائه تعهدنامه رسمي در صورت کشف خلاف، تمام مسؤوليتهاي آن را بر عهده گيرد.

فصل چهارم - حسابري بعد از ترخيص

ماده ۱۴۳- گمرک ايران مکلف است به منظور حصول اطمینان از رعايت مقررات گمرکي ظرف سه سال از تاريخ صدور سندی که به موجب آن کالا از گمرک ترخيص شده، در صورت کشف اسناد خلاف واقع که مشمول قاچاق نشود درباره ترخيص کالايي که متضمن زیان مالي دولت است و يا امتيازات غيرموجهي براي صاحب کالا ايجاد نموده باشد به تأييد و تشخيص گمرک ايران جریمه اي از سي درصد (۳۰ %) تا سه برابر ارزش کالاي موضوع سند مذکور تعيين و دريافت نمايد. دريافت اين جریمه مانع از تعقيب که حسب مورد طبق مواد مربوط به قانون مجازات اسلامي به عمل مي آيد نيست.

تبصره ۱- در مورد وجوهي که من غيرحق با تقلب و تزوير مسترد مي گردد علاوه بر وصول اصل مبلغ استردادی جریمه اي معادل صد درصد (۱۰۰ %) آن نیز دريافت مي شود.

تبصره ۲- صاحبان کالا، شرکتهاي حمل و نقل و کارگزاران گمرکي و ساير اشخاص ذي ربط مکلفند حسب مورد اسناد و مدارک موجود مورد درخواست گمرک در ارتباط با موضوع مورد رسيدگي را ارائه نمايند.

بخش دوازدهم - مراجع رسيدگي به اختلافات گمرکي

ماده ۱۴۴- مرجع رسيدگي به اختلافات گمرکي در تشخيص تعرفه، ارزش کالا، جریمه ها به غير از موارد قاچاق گمرکي، قوه قهریه (فورس ماژور) و مقررات گمرکي، کمیسیون رسيدگي به اختلافات گمرکي است. اين کمیسیون مرکب از اشخاص ذيل است:

الف - چهار نفر عضو اصلي از کارمندان گمرک ايران

ب - دو نفر عضو اصلي از کارمندان وزارت صنعت، معدن و تجارت

پ - يك نفر عضو اصلي از کارمندان وزارت امور اقتصادي و دارايي

ت - يك نفر عضو اصلي به عنوان نماينده اتاق بازرگاني و صنايع و معادن ايران

ث - يك نفر عضو اصلي به عنوان نماينده اتاق تعاون

تبصره ۱- اعضاء کمیسیون، از میان افراد مطلع به امور گمرکي توسط دستگاههاي مزبور انتخاب مي شوند.

تبصره ۲- اعضاء کمیسیون هم طراز مديرکل تلقي مي شوند و بايد حداقل داراي پانزده سال سابقه کاري مرتبط باشند و توسط رئيس گمرک ايران، وزراء مربوطه و رؤساء اتاقهاي مذکور انتخاب شوند.

تبصره ۳- به همراه هر يك از اعضاء اصلي يك نفر نیز به عنوان عضو علي البدل معرفي مي شود.

تبصره ۴ (اصلاحي ۱۲، ۵، ۱۴۰۴). رأي کمیسیون رسيدگي به اختلافات گمرکي لازم الاجراء است مگر در مواردی که مبلغ مابه التفاوت بين نظر گمرک و مورد قبول مؤدي و يا ارزش گمرکي کالايي که اختلاف در خصوص شرايط ورود و صدور آن است، بيشتراز (۸۰۲/۶۱۶/۰۰۰) ريال باشد که در اين صورت مؤدي مي تواند ظرف بيست روز از تاريخ ابلاغ رأي تقاضاي ارجاع امر به کمیسیون تجديدنظر را بنمايد.

تبصره ۵- اختلافات اشخاص با گمرکها به درخواست مؤدي ابتدا در واحدهاي ستادي گمرک ايران مورد اظهارنظر قرار مي گيرد و در صورتی که مؤدي به اعتراض خود باقي باشد پرونده از طرف رئيس کل گمرک ايران و يا شخصي که به حکم وي به طور کتبي تعيين مي گردد به کمیسیون رسيدگي به اختلافات گمرکي احاله مي شود.

براي طرح اختلاف در کمیسیون مذکور صاحب کالا بايد معادل نيم درصد (۵ / %) مبلغ مورد اختلاف را به عنوان حق رسيدگي به صورت سپرده پرداخت نمايد.

در صورتی که رأي صادره به وسيله کمیسیون رسيدگي به اختلافات گمرکي در تأييد نظريه گمرک باشد مبلغ مذکور به درآمد قطعي منظور مي گردد لکن در صورتی که رأي به نفع صاحب کالا باشد يا اينکه با درخواست صاحب کالا اختلاف به کمیسیون تجديدنظر احاله شود و رأي کمیسیون فوق به نفع صاحب کالا باشد، مبلغ سپرده مسترد مي گردد.

اختلافات مربوط به قاچاق گمرکي در مراجع صالحه رسيدگي مي شود.

تبصره ۶- کمیسیون در مورد استعلام تعرفه و اظهار نظر در مورد طرح ها و گزارش هایی که از طرف رئیس کل گمرک ارجاع می شود نظر مشورتی می دهد. در مواردی که در اجرای ماده (۴۳) این قانون تعیین تعرفه شود برای گمرک لازم الاجراء است.

تبصره ۷- در مواردی که در حین رسیدگی به پرونده ها، کمیسیون با مواردی غیر از موضوع اختلاف مواجه گردد، مراتب به رئیس کل گمرک ایران منعکس می شود.

تبصره ۸- جلسات کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی حداقل با حضور شش نفر از اعضاء رسمیت می یابد و مصوبات آن با رأی اکثریت کل اعضاء (حداقل پنج نفر) معتبر است.

تبصره ۹- دلایل، توجیهات و مستندات رأی باید در متن آن تصریح گردیده و نظرات اقلیت در آن ذکر گردد.

ماده ۱۴۵- از بین اعضاء اصلی کمیسیون رسیدگی به اختلافات يك نفر رئیس و يك نفر نایب رئیس در اولین جلسه کمیسیون با رأی مخفی انتخاب و با حکم رئیس کل گمرک منصوب می شوند.

ماده ۱۴۶- کمیسیون تجدیدنظر اختلافات گمرکی مرکب از اشخاص ذیل است:

الف - يك نفر از کارمندان وزارت امور اقتصادی و دارایی به انتخاب وزیر (رئیس)

ب - يك نفر از معاونین گمرک ایران به انتخاب رئیس کل گمرک ایران (نایب رئیس)

پ - يك نفر از کارمندان وزارت صنعت، معدن و تجارت به انتخاب وزیر

ت - يك نفر از قضات به انتخاب رئیس قوه قضائیه

ث - يك نفر از اعضاء هیأت رئیسه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با معرفی رئیس اتاق یا يك نفر از اعضاء هیأت رئیسه اتاق تعاون به انتخاب رئیس اتاق در مورد پرونده تعاونیها

تبصره ۱- به همراه هر يك از اعضاء اصلی يك نفر نیز به عنوان علي البدل معرفی می شود. اعضاء کمیسیون باید حداقل دارای بیست سال سابقه کاری مرتبط باشند.

تبصره ۲- برای طرح اختلاف در کمیسیون تجدیدنظر صاحب کالا باید معادل يك درصد (۱٪) مبلغ مورد اختلاف را به عنوان حق رسیدگی به صورت سپرده پرداخت نماید. در صورتی که رأی صادره به وسیله کمیسیون مذکور در تأیید نظریه گمرک باشد مبلغ مذکور به درآمد قطعی منظور می شود لکن در صورتی که رأی کمیسیون فوق به نفع صاحب کالا باشد مبلغ سپرده مسترد می گردد.

تبصره ۳- کسانی که به عنوان عضو کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی، در مورد پرونده ای رأی داده باشند حق شرکت در کمیسیون تجدیدنظر و رأی دادن درباره همان پرونده را ندارند.

تبصره ۴- آراء صادره به وسیله کمیسیون تجدیدنظر قطعی و لازم الاجراء است و فقط تا مدت سی روز از تاریخ ابلاغ رأی از نظر شکلی قابل شکایت در دیوان عدالت اداری می باشد.

ماده ۱۴۷- اعضاء کمیسیونها به موجب احکام رسمی اداری برای مدت دو سال انتخاب می شوند و به جز در صورت بازنشستگی، استعفاء، حجر، محکومیت اداری یا کیفری، انتقال به سازمانهای دیگر و غیبت غیرموجه بیش از سه جلسه متوالی، در مدت مذکور قابل تغییر نمی باشند.

تبصره - عضویت در کمیسیونها فقط برای يك دوره دو ساله دیگر قابل تمدید است.

ماده ۱۴۸- در مواردی که تعداد پرونده های ارجاعی به کمیسیون ایجاب نماید، رئیس کل گمرک ایران می تواند از وزیران و مراجع مذکور در مواد (۱۴۴) و (۱۴۶) تقاضا نماید که اعضاء بیشتری را برای تشکیل کمیسیونهای جدید رسیدگی به اختلافات گمرکی و تجدیدنظر برای مدت معین معرفی نمایند. در این صورت سایر دستگاهها نیز مکلفند نسبت به معرفی اعضاء مورد درخواست با رعایت شرایط مقرر در این قانون اقدام نمایند.

ماده ۱۴۹- آراء کمیسیونها در مورد پرونده های مشابه قابل تعمیم نیست ولی واحدهای ستادی گمرک ایران می توانند به آخرین آراء قطعی کمیسیونها که آراء کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی و تجدیدنظر منطبق بر هم باشد در موارد مشابه و وحدت موضوع، مشروط بر آنکه این گونه آراء مورد پذیرش صاحب کالا نیز قرار گیرد استناد نمایند.

بخش سیزدهم - سایر مقررات

ماده ۱۵۰- هرگاه ضمن موافقتنامه های بازرگانی دولت با سایر کشورها برای کالای معینی حقوق ورودی به مأخذي غیر از آنچه که در جدول تعرفه مقرر است معین شود مادامی که موافقتنامه های مزبور به قوت خود باقی است حقوق ورودی آن کالا مطابق مأخذ تعیین شده در موافقتنامه ها و با رعایت شرایط مقرر در آنها دریافت می گردد مگر اینکه در جدول تعرفه، حقوق ورودی کمتری به آن تعلق گیرد یا بخشوده شود.

ماده ۱۵۱- ترجیحات تعرفه ای یا تجاری در خصوص محصولات با مبدأ کشور ذي نفع طرف قرارداد وقتی اعمال می شود که کالا به طور مستقیم از آن کشور حمل شود.

تبصره - منظور از حمل مستقیم عبارت است از:

الف - محصولاتی که بدون عبور از سرزمین کشور دیگر حمل شود.

ب - محصولاتی که از کشورهای دیگر عبور خارجی شود، مشروط بر اینکه این عبور خارجی به دلایلی از قبیل شرایط جغرافیایی یا سایر الزامات حمل و نقل قابل توجیه باشد و کالا زیر نظر کشورهای عبوری و بدون انجام هیچ گونه عملیاتی عبور نماید.

ماده ۱۵۲- در تمام موارد مربوط به این قانون اقامتگاه صاحب کالا یا نماینده قانونی او همان است که در اظهارنامه گمرکي یا تقاضانامه قید شده است. در صورتی که تغییری در محل اقامت داده شود باید فوری محل جدید را با مشخصات کامل اطلاع دهد و تا زمانی که به این ترتیب اطلاع نداده اند کلیه خطاریه ها و دعوتنامه ها و احکام کمیسیونها و اجرائیه های مربوطه به همان محل تعیین شده در اظهارنامه یا برگ تقاضا ابلاغ می شود. در صورتی که آدرس ارائه شده غیرواقعی باشد و مؤدی در آن محل شناخته نشود گزارش کتبی مأمور ابلاغ در ذیل ابلاغیه به منزله ابلاغ قانونی تلقی می گردد.

تبصره - سایر تشریفات ابلاغ مندرج در این ماده تابع مقررات ابلاغ قانونی آیین دادرسی مدنی است.

ماده ۱۵۳- صدور المثني، رونوشت یا تصویر گواهی شده از اسناد وصول و ترخیص به طور مطلق ممنوع است لکن صاحب سند می تواند از گمرک درخواست کند، گواهینامه حاکی از مدلول سند به او تسلیم شود.

ماده ۱۵۴- مراجع تحویل گیرنده دولتی کالا می توانند امور تحویل و تحول کالا از قبیل باربری و انبارداری و یا امکان غیرگمرکي خود را با رعایت مقررات این قانون برای ایجاد انبارهای اختصاصی یا سردخانه های عمومی به بخش غیردولتی مطابق فهرست تأیید صلاحیت شده از سوی گمرک ایران واگذار نمایند. تحویل گیرنده مکلف است بر اساس وظایف و مسؤولیتهای مذکور در این قانون عمل نماید. محول نمودن وظایف انبارداری و واگذاری اماکنی برای نگهداری کالای گمرک نشده موکول به هماهنگی قبلی با گمرک ایران است.

ماده ۱۵۵- در مواردی که دولت جمهوری اسلامی ایران طبق قانون، عضویت در کنوانسیونها و قراردادهای بین المللی مربوط به گمرک را پذیرفته و لازم الاجراء شناخته است، روشها و دستورالعملهای اجرائی این قراردادها از طرف گمرک ایران تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۵۶- جریمه ها و سایر حد نصابهای ریالی تعیین شده در این قانون هر سه سال یک بار بر اساس شاخص قیمتها که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران تغییر می یابد.

ماده ۱۵۷- اشخاصی که کالایی اعم از داخلی و خارجی را از آبهای سرزمینی مرزی گرفته و یا بیرون بیاورند باید آن را به نزدیکترین گمرک تحویل نمایند و گمرک مکلف است فوراً صورتمجلس حاکی از مشخصات و خصوصیات کالا را تنظیم و به امضاء یابنده برساند.

گمرک مکلف است پس از ثبت در دفتر انبار و صدور قبض انبار بلافاصله مراتب را در یک روزنامه کثیرالانتشار اعلام و تصریح نماید که اگر کسی خود را مالک کالای مزبور می داند می تواند از تاریخ انتشار آگهی تا مدت یک سال با ارائه اسناد به گمرک برای پرداخت حقوق ورودی کالای خارجی و ترخیص کالا و پرداخت هزینه های بیرون آوردن از آب و نظایر آن مراجعه نماید.

در صورتی که تا پایان مدت مزبور کسی به گمرک مراجعه ننماید کالای مزبور به عنوان مجهول المالك تلقی می شود و پس از فروش توسط نهاد مأذون از سوی ولی فقیه هزینه های مربوطه از محل حاصل فروش قابل پرداخت است.

تبصره ۱- در مورد شناورهای غرق شده یا صدمه دیده و بقایای آنها که توسط سازمان بنادر و دریانوردی، نقل و انتقال می یابد با رعایت ماده (۳۷) قانون دریایی ایران مصوب ۲۹ / ۶ / ۱۳۴۳ اقدام می شود.

تبصره ۲- کالاهای سریع الفساد و کالاهایی که نگهداری آنها ایجاد هزینه اضافی یا خطر نماید، طبق مقررات مربوط، به فروش می رسد و وجوه حاصل از فروش آن تا تعیین تکلیف نهائی به عنوان سپرده نگهداری می شود.

ماده ۱۵۸- به استثناء موارد مصرحه در این قانون نحوه ورود و صدور کالا، تحویل و تحول، نگهداری، محدودیتها و ممنوعیتها در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی، حسب مورد تابع قوانین مربوطه است.

ماده ۱۵۹- مبادله کالا در تجارت مرزی از قبیل مرزنشیني، پيله وري، بازارچه های مرزی با رعایت قوانین مربوطه، از نظر کنترلها و تشریفات گمرکي تابع مقررات این قانون است.

ماده ۱۶۰- دو درصد (۲٪) از حقوق ورودی در حساب مخصوصی نزد خزانه به نام گمرک جمهوری اسلامی ایران واریز می شود و معادل آن از محل اعتبار اختصاصی که در قوانین بودجه سنواتی منظور می گردد در اختیار سازمان مزبور قرار می گیرد. گمرک جمهوری اسلامی ایران هفتاد درصد (۷۰٪) اعتبار موضوع این ماده را برای تجهیز گمرکها و ابنیه و ساختمانهای گمرک و خانه های سازمانی با اولویت گمرکهای مرزی هزینه می نماید و عملکرد این ماده را هر شش ماه یک بار به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گزارش می نماید.

تبصره ۱- بودجه گمرک جمهوری اسلامی ایران اعم از هزینه ای، تملك داراییهای سرمایه ای و اعتبارات موضوع این ماده به صورت متمرکز در ردیف جداگانه ای در لوایح بودجه سنواتی منظور می شود.

تبصره ۲- مصرف سی درصد (۳۰٪) اعتبار موضوع این ماده از شمول قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی است و تابع «قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند مصوب ۱۱/ ۶ / ۱۳۶۴»، می باشد.

تبصره ۳- هزینه کرد اعتبارات موضوع این ماده در چهارچوب قوانین مربوطه به موجب دستورالعملی است که توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می گردد.

ماده ۱۶۱- گمرک موظف است بیست درصد (۲۰٪) از منابع موضوع ماده (۱۶۰) این قانون را به منظور تشویق، ترغیب، پاداش و هزینه های رفاهی و درمانی و کمک هزینه مسکن کارکنان گمرک و کارکنان سایر دستگاههای اجرائی که در مکانهای تحت مدیریت و نظارت گمرک موضوع ماده (۱۲) این قانون خدمت ارائه می نمایند، متناسب با نقش آنها پرداخت نماید. پرداخت پاداش برای کارکنان مستقر در گمرکهای مرزی زمینی و دریایی، گمرک فرودگاهها و ستادهای گمرک در مراکز استانها به ترتیب با

ماده ۱۶۲ - گمرک موظف است ده درصد (۱۰٪) از منابع موضوع ماده (۱۶۰) این قانون را به منظور آموزش، پژوهش و بالابردن سطح آگاهی، مهارت و معلومات کارکنان گمرک و سایر اموري که موجب افزایش بهره وري کارکنان گمرک و وصول حقوق دولت مي شود، هزینه نماید.

ماده ۱۶۳ (اصلاحي ۱۴، ۱۲، ۱۳۹۵). به منظور پیش آگاهی، پیشگیری، آمادگی مقابله و امداد رسانی در حوادث و سوانح، معادل یک درصد (۱٪) از کل حقوق گمرکي و سود بازرگاني که به کالاهاي وارده به کشور تعلق مي گیرد، از واردکنندگان اخذ و به خزانه داري کل کشور واریز و معادل آن در بودجه سالانه به حساب جمعیت هلال احمر منظور مي شود تا در راستاي مأموریتهاي قانوني هزینه گردد.

ماده ۱۶۴ - آیین نامه اجرائي موارد تصریح نشده در این قانون ظرف شش ماه پس از تاریخ لازم الاجراء شدن توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه مي شود و به تصویب هیأت وزیران مي رسد.

ماده ۱۶۵ - از زمان لازم الاجراء شدن این قانون، قوانین و مقررات ذیل لغو مي گردد:

الف - قانون امور گمرکي مصوب ۳۰/ ۳/ ۱۳۵۰ و اصلاحات و الحاقات بعدي آن

ب - آیین نامه اجرائي قانون امور گمرکي مصوب ۲۰/ ۱/ ۱۳۵۱ و اصلاحات و الحاقات بعدي آن

پ - لایحه قانوني راجع به محمولات سیاسي و لوازم شخصی متعلق به نمایندگان سیاسي ایرانی و خارجی مصوب ۲۸/ ۳/ ۱۳۵۹

ت - بندهاي (۱)، (۲) و (۳) ماده (۲) و مواد (۱۲)، (۱۴) و (۱۷) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۴/ ۷/ ۱۳۷۲

ث - ماده واحده قانون یکسان سازی تشریفات ورود و خروج کالا و خدمات از کشور مصوب ۱۷/ ۱۲/ ۱۳۸۲

ج - ماده (۴۱) قانون مالیات بر ارزش افزوده به استثنای تبصره هاي (۱) و (۳) آن مصوب ۱۷/ ۲/ ۱۳۸۷

چ - ماده (۴) قانون گذرنامه مصوب ۱۰/ ۱۲/ ۱۳۵۱

قانون فوق مشتمل بر یکصد و شصت و پنج ماده در جلسه علني روز یکشنبه مورخ بیست و دوم آبان ماه یکهزار و سیصد و نود مجلس شوراي اسلامي تصویب شد و در تاریخ ۲/ ۹/ ۱۳۹۰ به تأیید شوراي نگهبان رسید.

رئیس مجلس شوراي اسلامي - علي لاریجاني

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)

